У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 92. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го ТРАВНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MAY 18, 1971 No. 82. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 17 травня 1971

В АМЕРИЦІ

ДОСЛІДНА КОМПАНІЯ ПРИЛЮДНОЇ ОПІНІЇ в Прінстоні, Н. Дж., здійснила телефонічне опитування думки майже 1 000 молоді щодо останньої антивоєнної демонстрації у Вашингтоні, Д. К. Ця компанія постійно провадить опитування й дослідження громадської думки для потреб Республіканської партії. Опитування виявили, що 71% молоді не схвалює взагалі демонстрації у Вашингтоні, 18 відс. схвалюють, а 11 відс. не мають виробленої думки; 56% запитуваних вважають, що вашингтонська поліція робила те, що потрібно, щоб демонстрація відбулась належно за законом, 18 відс. вважають дії поліції невідповідними, 26 відс. не мають певної відповіді; 76 відс. з усіх опитуваних юнаків і дівчат заявили, що вони оправдують масові арешти у столиці під час тієї демонстрації проти війни у В'єтнамі, 10 відс. заявилися проти масових арештів під час демонстрації, а 14 відс. не мали виробленої думки.

ЧІЛІЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВІДЛЕТІЛА з Сантіяго до Східньої Европи, де вона відбуде розмови з міністрами закордонних справ країн - сателітів: Польщі, Чехо - Словаччини, Болгарії, Сх. Німеччини, Румунії, Угорщини, Югославії та СССР. Делеґацію очолює міністер закордонних справ Чіле Клодоміро Альмейда. Чілійці прохатимуть у „країнах соціялізму" економічної допомоги для „побудови соціялізму" в Чіле, а також будуть заохочувати ті країни до пожвавлення торгівлі.

ПРОВІДНИМ КАНДИДАТОМ НА ПОСАДНИКА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ є Франк Різо, довголітній шеф поліції у Філядельфії, прихильник ладу й порядку, який назвав членів організації „Чорні пантери" „жовтими собаками". Проти нього виступають три кандидати, всі ліберали.

ВИДАВЕЦЬ ГАЗЕТИ „СІНСІНАТІ ІНКВАЙЄР" в Огайо та інші видавці вже створили групу для перевибрання сучасного президента Ричарда Ніксона на президента ЗСА в 1972 році.

НАЙНОВІШІ ОПИТУВАННЯ ІНСТИТУТУ ҐЕЛЛУПА виявили, що сенатор Едвард Кеннеді з Массачузетсу вибився, у прилюдній опінії, значно перед сенатора Едмунда Москі з Мейну. Обидва є кандидатами на президентські вибори т 1972 році від Демократичної партії. З-поміж 1500 осіб опитуваних було кругло 500 зареєстрованих членів Демократичної партії, і з них 29 відсотків голосів дістав сенатор Е. Кеннеді, а сенатор Е. Москі лише 21%.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР КПСС ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ звернувся до західніх держав з пропозицією започаткувати пробні переговори в справі редукції збройних сил й обмеження збросьнь в Европі. Виступив Брежнєв із своєю пропозицією під час промови у Тбілісі, столиці Грузинської ССР, яка в дні 14 травня ц. р. відзначала 50-річчя встановлення совєтської влади. Повторюючи свою пропозицію в справі редукції збройних сил, яку він уже був висловив під час XXIУ-го з'їзду КПСС, Брежнєв заявив, що Совєтський Союз готовий іти на коеґзистенцію з усіма державами не зважаючи навіть на панівний у них суспільний лад.

ПРОВІДНИК ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ КОМПАРТІЇ ГУСТАВ ГУСАК, виступаючи в телевізії у зв'язку з недалеким 14-им з'їздом Комуністичної партії ЧССР, заявив, що в Чехо - Словаччині не буде вже повороту до лібералізаційної ери, як почалася була за Дубчека і закінчилася інтервенцією Совєтського Союзу й інших держав Варшавського пакту з метою усунути загрозу „контрреволюції", перед якою опинилася була Чехо - Словаччина. Гусак попередив рішуче проти будь - яких ілюзійних намагань встановити в ЧССР нову базу для контрреволюції. Водночас із цим Гусак підкреслив „тісну дружню пов'язаність ЧССР із Совєтським Союзом та з іншими „соціялістичними країнами".

БОЛ. БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР І ПРОВІДНИК ПАРТІЇ ПРАЦІ Гарольд Вільсон заявив, що він разом із совєтським прем'єром Алексєєм Косиґіним домовився був ще в лютому 1967 року щодо зааранжування мирного домовлення у В'єтнамі, але ж ця ініціятива була саботована збоку ЗСА. У своїх спогадах, надрукованих у недільному лондонському „Таймс"-і, Вільсон стверджує, що була змога добитися порозуміння щодо миру, але ж усі його зусилля в цьому напрямку були ударемнені.

В НОРВЕҐІЇ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ОПОЗИЦІЯ проти плянованого тамошнім соціялістичним урядом членства тієї країни в Европейському Спільному Ринку. Проти приєднання Норвеґії до цієї економічної спільноти виступають норвезькі селяни, які продають свої продукти по вищих цінах, як селяни на континенті, рибалки, які хочуть монополізувати для своєї риболовлі норвезькі води, як також молодь, яка пов'язує Спільний Ринок із причинами усіх суспільних лих.

УРЯД ІНДІЇ ПЕРЕЙНЯВ КЕРІВНИЦТВО усіх приватних загальних забезпеченевих компаній, в тому числі також сорок і двох чужоземних. Цей крок індійського уряду, очолюваного прем'єром Індірою Ганді, вважають початком здійснення заповідженої нею соціялістичної програми, як також першим кроком до формальної націоналізації наванних компаній. Досі знаціоналізовано в Індії — ще в 1956 році всі компанії життєвого забезпечення, а два роки тому, в 1969, були знаціоналізовані великі приватні банки.

„Чорноморська Січ" — „Інтер-Італія" 0:2 у футбольному фіналі Сходу

Футбольна дружина „Чорноморської Січі" з Нюарку зазнала поразки з рахунком 0:2 від суперника „Інтер-Італії" з Клівленду у фінальних змаганнях Сходу в грах за аматорський чемпіонат і Чашу ЗСА. Ці змагання відбулися минулої неділі, 16-го травня 1971, на грищі Фармерс Ґров у Юніон, Н.Дж. на розмоклому грищі та в часі дощової погоди. Приглядалося цій зустрічі понад 500 осіб, в тому представники Футбольного Союзу ЗСА і цілого ряду українських та муніципальних установ. Після цієї програ „Ч.Січ" відпала від дальших гор за аматорську Чашу ЗСА.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ МАТИМЕ З КІНЦЕМ ЦЬОГО ТИЖНЯ СВОЮ XVI КОНВЕНЦІЮ

Філядельфія. — З кінцем цього тижня, від п'ятниці 21 травня до неділі 23-го травня включно, Союз Українок Америки матиме на Союзівці, оселі УНСоюзу в Кетскильських горах, свою 16-ту з черги Конвенцію. Конвенція почнеться в п'ятницю о год. 10-ій ранку привітаннями, вибором Президії та звітами і дебатами над ними після обіду. Опісля, о год. 4-ій по полудні, пані Дарія Ярославська виголосить доповідь про „Оборону нашої культури в роковини Лесі Українки". О год. 5-ій по полудні перебачений панель на тему: „Організаційна єдність членства — запорука росту СУА". Модератором панелю буде пані Іванна Рожанковська. Вечером того ж дня відбудеться відкриття виставок. На суботу, 22-го травня, передбачені в програмі Конвенції наради комісій, звідомлення резолюційної комісії та схвалення резолюцій, сесія молодечих Відділів СУА і панель про молоде членство СУА, модератором якого буде пані Наталія Даниленко, вечором буде конвенційний бенкет і опісля забава. На неділю, 23 травня, програма передбачає участь у Богослуженнях, дискусійний панель на тему „Світличок", модератором якого буде пані Олена Климишин, опісля звіт Номінаційної комісії та вибір нової Головної Управи, слово новообраної голови і закриття Конвенції.

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ XVI-ої КОНВЕНЦІЇ СУА

Сидять зліва: О. Бобиляк — секретарка, О. Муссаковська — фін. реф., С. Карашінка — реєстр. реф., І. Кіндрачук — голова Конвенційного Комітету, М. Герус — містоголова, О. Цяпка — член ред. колеґії, Л. Гладка — голова ред. колеґії. *Стоять зліва:* Н. Войновська — мистецька реф., Н. Вігун — імпрез. реф., Г. Магмет — культ.-осв. реф., О. Гнатик і Л. Лапичак — члени редакційної колеґії, К. Смородська — імпрез. реф. *Відсутні на фото:* А. Стебельська — секр., Е. Мартинець — орг. реф., Д. Лозова — орг. реф., І. Яворська — імпрез. реф., К. Бук — культ.-осв. реф., П. Кучкуда.

СПРОТИВ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ПРОТИ ЗМЕНШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК В ЕВРОПІ МАЄ ШИРОКУ ПІДТРИМКУ

Вашингтон. — Колишній президент Линдон Б. Джансон та понад два десятки інших колишніх високих державних достойників піддержали опозицію президента Ніксона проти зменшення до половини американських військ в Европі до кінця цього року. Пропозиції такого радикального зменшення американських військ в Европі видвигнув лідер демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд, демократ з Монтани, зголосивши на початку минулого тижня доповнення до закону про поборову службу, яке зобов'язувало б Уряд до такого радикального зменшення американських військ в Европі, загальна кількість яких виносить тепер 310,000 вояків. У відповідь на зголошений сенатором Менсфілдом законопроєкт, зглядно доповнення до закону, президент Ніксон заявив, що таке однобічне зменшення американських військ в Европі було б „помилкою історичних розмірів". Між високими колишніми урядовцями, що піддержують становище президента Ніксона, є також Дін Ачесон, державний секретар за президента Трумана, Дін Раск, державний секретар в уряді президента Джансона, та інші. Всі вони вважають, що зменшення американських військ в Европі було б порушенням американських зобов'язань та практично означало б кінець Північно-Атлянтійського Оборонного Пакту — НАТО.

Залізничий рух у ЗСА припинився внаслідок страйку сиґналістів

Вашингтон. — Починаючи від год. 6-ої ранку понеділка 17 травня ц.р. тут почався страйк залізничих сиґналістів, до яких приєдналися й інші професійні спілки залізничих робітників, у висліді чого припинено рух більшости із залізниць на території ЗСА. Спілка залізничих сиґналістів нараховує 13 000 членів і вона вирішила вийти на страйк після 60 днів відкладення, встановленого Залізничим Актом Праці. Усі переговори і спроби урядових посередників довести до порозуміння між спілкою і керівництвами залізничих компаній не дали ніякого успіху. Робітники-сиґналісти вимагають 54-відсоткової підвишки заробітної платні на протяг найближчих трьох років. Досі вони одержували 3.68 дол. за годину праці. Внаслідок страйку припинився рух поїздів майже на всіх лініях, включно із Пенн Сентрал. На Лонґайлендській залізниці комунікація припинена частково: поїзди доїжджають тільки під Ню Йорк, не в'їжджаючи на стацію Пенн Сентрал. Із нюйоркських підміських залізничих ліній залишилися в дії тільки поїзди лінії Пет (PATH). Для перевожування постійних пасажирів із підміських стацій до Ню Йорку зорганізовано спеціяльну автобусову й автову обслугу.

Михайло Гентош і Ольга Маліщак переобрані на голів Окружних Комітетів Відділів УНС Басейну Твердого Вугілля і Вілкіс Беррі

Фреквіл, Па. — В неділю 2-го травня о год. 2-ій по полудні тут в залі Українського Клюбу св. Михаїла відбулись річні збори союзової округи Басейну Твердого Вугілля, яка об'єднує 20 Відділів з 1 720 членами. Збори відкрив і ними проводив голова округи Михайло Гентош, а обов'язки секретаря сповняла пані Галина Словік. Вичерпний звіт з діяльности округи в конвенційному році зложив Михайло Гентош з доповненням пані Галини Словік. В звітах сказано, що в минулому році округа здобула 109 членів. Найкращими організаторами були Іван Петрунціо — секретар 78 Відділу дав 25 членів, Михайло Гентош — секретар 305 Відділу дав 17 членів і Йосиф Чабан — секретар 242 Відділу дав 14 членів. Інші 14 Відділи дали менше чим 10 членів, а чотири Відділи взагалі не при-

(Закінчення на стор 6-ій)

Президент Єгипту Садат ударемнив спробу державного перевороту

Каїро. — У своїй промові до єгипетського народу і до народів Об'єднаної Арабської Республіки, виголошеній ще в п'ятницю 14 травня ц. р. президент ОАР Ель-Садат, заявив, що він ударемнив спробу державного перевороту, запланованого групою міністрів його уряду та кількома провідними членами єдиної в краю політичної організації „Арабський Соціялістичний Союз". У висліді розкриття цієї змови шістьох міністрів подало свою резиґнацію, між ними на першому місці ген. Мохаммед Фавзі, дотеперішній міністер війни. Всі міністри, які були причетні до змови, перебувають під домашнім арештом. На опорожнені в уряді місця Садат покликав нових міністрів, створюючи — згідно із його заявою — новий здатний до проводу і праці кабінет, складений з фахових і компетентних діячів, в тому числі також університетських професорів. Був розкритий плян змови у зв'язку з намаганням єгипетської служби безпеки заінсталювати підслухові апарати в резиденції і в бюрі прес. Садата і перешкодити його виступові із промовою до народу. Між усуненими і арештованими міністрами находиться міністер внутрішніх справ і заступник прем'єра Шараві Гомаа, як також міністер інформації Мохаммед Фаєк. На становище нового міністра війни Садат покликав негайно ген. Мохаммеда Садека, дотеперішнього шефа штабу армії ОАР. Водночас із цим Садат обіцяв провести вже незабаром нові свобідні вибори і повністю переорганізувати „Арабський Соціялістичний Союз". Повідомлення про нездійснений в Каїро переворот викликали приголомшення в усіх арабських країнах. В самому Каїро, як і в усьому Єгипті ці події не спричинили ширшого відгомону

Відбулись територіяльні зміни в двох „республіках" в СССР

Москва. — Від кількох років між совєтською „республікою" Казахстаном і совєтською „республікою" Узбекистаном велась суперечка за частину врожайної території, на якій вирощують бавовну. Ту територію було передано з Казахської ССР до сусідньої Узбецької ССР 8 років тому. Казахстан домагався повернення назад тієї території з кругло 150 000 населення, переважно казахами, і тепер цю проблему між двома азійськими країнами в Совєтському Союзі полагоджено поверненням Казахстану його землі. Однак, все відбулось всупереч совєтським законам і з порушенням Конституції СССР, яку там вважають „головним законом". За параграфом 14-м Конституції СССР такі територіяльні переміщення мали б бути схвалені Верховною Радою СССР і Радою Національностей та затверджені совєтським урядом у Москві. Ніяких формальностей не було. Вперше совєтські громадяни довідались про те, що Казахська ССР дістала назад свою територію від Узбецької ССР із газети „Казахстанская Правда", що виходить там російською мовою, з вістки й мали на першій сторінці того видання.

В Перт Амбою відбувся окружний секретарсько-організаторський курс

Перт Амбой, Н.Дж. — В суботу, 15-го травня відбувся тут в залі місцевого УНДому секретарсько-організаторський курс, влаштований Окружною Управою УНСоюзу, участь в якому взяло 15 осіб, секретарів та інших урядовців відділів Округи. Викладачі — заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та головний радний і обласний організатор Степан Гавриш — подали в чотирогодинному курсі основні інформації при життьове забезпечення та забезпеченевий „товар" УНСоюзу, грамоти життьового забезпечення як договір між членами і УНСоюзом, про плянування та методи організування нових членів і про зворотні вартості грамот життьового забезпечення та пристосовування забезпеченевих плянів до різних потреб власників і їхніх родин.

Курс заплянував і підготовив голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Перт Амбою інж. Омелян Граб, який на закінчення курсу подякував учасникам і викладачам та закликав усіх взяти участь у підготовці і святкуваннях Дня УНСоюзу стейту Ню Джерзі, який відбудеться 29-го серпня ц.р.

ЕКЗЕКУТИВА І ПОЛІТИЧНА РАДА УККА ЗАЙНЯЛИ СТАНОВИЩЕ ДО ТЕПЕРІШНІХ ПОДІЙ В УКЦЕРКВІ

Ню Йорк. — Екзекутива і Політична Рада Українського Конґресового Комітету Америки на своїх нарадах минулої суботи, 15-го травня, крім обміркування і схвалення ряду інших актуальних справ, зайняли також становище, базуючись на своїх дотеперішніх рішеннях у цій справі до теперішніх подій в Українській Католицькій Церкві, протестуючи проти найменування двох єпископів-помічників Ватиканом при поминенні компетенцій в таких справах Архиєпископського Синоду УКЦеркви та її Верховного Архиєпископа, висловлюючи повну підтримку Архиєпископському Синодові, Верховному Архиєпископові та духовенству і мирянам в їхніх зусиллях перевести в життя законно належний і законно схвалений патріярший устрій УКЦеркви. Екзекутива і Політична Рада УККА рівночасно рішили „протиставитись усім виломам з цих загальних зусиль, з якого боку вони не походили б". В тій самій резолюції рішено докласти всіх зусиль для повного об'єднання Владик, духовенства і мирянства в цих змаганнях до обрядової і адміністраційної самоуправи УКЦеркви, закликаючи всі мирянські товариства і організації до координації своїх дій в справі помісности і патріярхального завершення УКЦеркви на форумі Церковної Комісії УККА, „щоб спільним плянуванням та в кожночасних обставинах найбільш успішними методами та засобами змагати до великої мети: повного здійснення самоуправи і патріярхального завершення УКЦеркви".

Нарадами Екзекутиви, яка вислухала основного звіту свого президента проф. д-ра Лева Добрянського про продовжування дотеперішніх та започаткування нових акцій в користь української визвольної справи у Вашингтоні, проводив екзекутивний віце-президент Иосип Лисогір. Засіданням Політичної Ради, що, як і опісля засідання Екзекутиви, відбулося в приміщеннях Українського Інституту Америки, проводив голова цієї Ради Павло Дорожинський, секретарювали інж. І. Шабельський та інж. Є. Іванків. Після відчитання й затвердження протоколу з попередньої наради, учасники заслухали три короткі доповіді на актуальні теми внутрішньої і зовнішньої української політики, які потім обговорено. Доповідали: д-р В. Савчак на тему „Наші цілі й завдання на внутрішньому відтинку", д-р М. Сосновський — „Наша зовнішня політична діяльність", д-р Гр. Лужницький із Філядельфії — „Помісність Української Католицької Церкви". Після доповідей екзекутивний директор УККА Иосип Лисогір звітував про відвідини делеґацією Секретаріяту СКВУ Верховного Архиєпископа УКЦеркви Иосифа Сліпого в Римі в днях 12-14 березня 1971 р. та зустріч тієї делеґації з державним секретарем Ватикану кардиналом Війо і делеґацією від Комітету за Патріярхальний устрій УКЦеркви в ЗСА. Всі три доповіді та звіт з поїздки делеґації до Риму, до складу якої входили ще пп. ред. І. Білинський, проф. В. Гнатюк і д-р В. Стахів, були обговорені й продискутовані учасниками засідання. Повний текст схвалених резолюцій буде надрукований в черговому числі „Свободи".

Вийшла з друку Пам'ятнова книжка XVI Конвенції СУА

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Великого формату, у зразковому технічному оформленні, з багатьма мистецькими українськими кінцівками та заставками, вийшла на доброму папері з друкарні „Свободи" 140-сторінкова книжка під назвою „Пам'яткова книжка XVI Конвенції СУА", „21, 22, 23 травня 1971, „Союзівка", Керґонксон, Н. Й." Обкладинку книжки виконали дві молоді мисткині, які в ЗСА здобули мистецьку освіту, п-і Дана Казанівська і Таня Кравців, оперши свій проєкт — зображення голови Лесі Українки, що виступає немов різьблене на темному тлі, на відомій скульптурі мистця Михайла Черешньовського, пам'ятнику Лесі Українці у Клівленді. XVI Конвенція Союзу Українок Америки присвячена цій великій дочці українського народу і видатному співтворцеві великої української культури. Пам'яткова книжка розпочинається епіграфом з „Досвітніх вогнів" Лесі Українки, далі йдуть стаття Дарії Ярославської, привіти з нагоди Конвенції від голови СФУЖО п-і Олени Лотоцької і від голови СУА п-і інж. Стефанії Пушкар, програмова стаття п-і Лідії Бурачинської, двомовна програма та привіти і, одночасно, звіти з діяльности від часу останньої Конвенції усіх Окружних Рад СУА і Відділів СУА, в переважній

(Закінчення на стор. 5-ій)

Український фільм на американському фестивалі

Від 11 до 15 травня 1971 р. в готелі „Ню Йорк Гілтон", відомому українцям з часу СКВУ, відбувався 13-й Американський Кінофестиваль, щороку спонзорований Асоціяцією Бібліотеки Освітніх Фільмів. У гарно виданій тією установою програмі названі кілька сотень короткометражних, переважно кольорових, звукових фільмів, з яких більшість дійсно надаються для освітньо - культурних потреб включно із шкільництвом.

Фільми, зняті як професіоналістами, так і нечисленними аматорами, були наперед відібрані і їх висвітлювано у великій залі готелю „Сатен світ" за тематичними категоріями: 1. Сільське господарство, лісівництво природні багатства, 2. Фільми для учнів шкіл, 3. Знечищення природи, 4. Екологія, 5. Міжнародні стосунки і т. д., включно з багатьма кінотворами на теми мистецтва. Між ними був показаний і схвалений оплесками глядачів 10-хвилинний кольоровий фільм продукції українського фільмаря Святослава Новицького, під назвою „Барани в дереві", без диктора, в супроводі модерної атональної музики, що її написав український композитор Маріян Кузан у Франції (у виконанні оркестри камерного типу). Назва фільму походить від того, що він відображає: процес праці відомого мистця Якова Гніздовського над деворитом „Барани". Фільм розпочинається кадрами, що показують мистця за шуканням вияву теми, з багатьма ескізами на папері, один із яких потім мистець переносить на прозору плівку, перебиває зображення на дерев'яну дошку, вирізьблює на ній сотні ліній з точністю годинникаря і упертістю терпеливого китайського

(Закінчення на стор. 5-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наше жіноцтво

Усе, що будь-коли у нас доброго сталося, усе шляхетне і гарне, що ми маємо, все це в головній мірі треба завдячувати нашому жіноцтву взагалі, а зорганізованому жіноцтву зокрема. Злагіднення наших політичних суперечностей, безприкладне посилювання в потребі наших харитативних заходів, піклування і виховання нашої молоді та безліч інших добрих діл ніколи не були б у нас заіснували, щонайменше ніколи не було б такими, якими вони були, без серця і душі, без ініціятиви і праці нашого жіноцтва, що його в громадському розумінні репрезентує і символізує Союз Українок Америки, який вже з кінцем цього тижня матиме свою XVI-ту з черги конвенцію, з нагоди якої надрукована в цьому числі „Свободи" окрема сторінка.

Союз Українок Америки може з гордістю глядіти на пройдений ним досі шлях, як і з довір'ям та впевненістю іти в майбутнє. На це є багато причин. Насамперед це те довір'я, що його і в громадському секторі здобуло собі наше зорганізоване жіноцтво своїм поступуванням, своєю працею та своєю ролею. Другим не менш важливим фактором в дальшому розвитку і дальшій ролі нашого зорганізованого жіноцтва це факт, що Союз Українок Америки був одним з перших, що не тільки збагнув, але й практично здійснює засаду „лицем до молоді". Не менш важливим фактором в активності нашого жіноцтва це те, що воно одне з перших і з найбільшим успіхом повалило барикади свого власного ґетта та вийшло в широкий американський і міжнародний світ. Як наче пишним квітом пиретикана історія України творами серця, розуму і рук українського жіноцтва від найдавніших часів аж до їхнього героїзму в недавніх і теперішніх визвольних змаганнях на рідній землі, так і тут, на вільній землі, українське жіноцтво є головною опорою власної громади та її зусиль допомогти рідному народові.

Український Народний Союз може заслужено пишатися тим, що він чи не перший на цій землі виявив повне зрозуміння до вартости і ролі жіноцтва в суспільному житті, як уже на своїй 10-ій конвенції в 1908-му році статутово створив пост заступниці головного предсідника та забезпечив жінкам місце в Головному Уряді. Сьогодні Український Народний Союз між своїми 89 тисячами членів має понад сорок відсотків жінок, між ними найактивніших і найбільш успішних головних урядничок, організаторок, відділових секретарок.

Усе сказане, хоч і тільки дуже загальниково, більше ніж спонукує, щоб ми всі, вся наша велика громада, найбільш сердечно привітали XIУ-ту конвенцію Союзу Українок Америки та від душі побажали їй найбільших успіхів.

Бумеранґ авантюр

В останніх роках вже чимало такого сталося в Америці, що дало цілком суперечні наслідки, аніж їх сподівалися режисери та виконавці даних діл. Масові муринські заворушення в різних американських містах створили явище „беклешу", себто ворожої проти муринів реакції серед загалу американського суспільства. Внаслідку був здискредитований табір „чорних пантер" і споріднених організацій та затихли гасла про „чорну силу". Другий приклад: коли студентські заворушення по різних університетах перебрали міру до того ступня, що поруч із нищенням майна і паралізуванням навчання гинули й невинні люди та цілій високошкільній системі загрожував загин — не тільки в широкому суспільстві й серед професури, але й у рядах молоді почалася здорова реакція. Те саме стосується і противоєнного руху. Останні 10-тиденні демонстрації у Вашингтоні під фірмою „Племени травневого дня" обурили навіть палких противників В'єтнамської війни. Один із поважних критиків політики Уряду супроти В'єтнаму, сенатор Джордж Ейкен з Вермонту, різко накинувся на довговолосих демонстрантів, що вдерлися на коридор перед його бюро в Сенаті: „Американська конституція не забороняє переноситися з Америки. Чому ви залишаєтеся тут, коли інші країни далеко кращі?!"

Настрої впливають на зміст і форму різних діл. В останньому числі журналу „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 10-го травня ц. р. була замітка, що в Конґресовій Комісії постала поважна опозиція проти законопроєкту, який забороняє встановляти в Америці концентраційні табори. Останні демонстрації виявили, що такі авантюри можуть прийняти розміри, які вимагатимуть також протидії на ширшу міру.

Таким чином найголосніші крикуни за громадянські вольності і мир насправді самі спонукують ненависницький „естаблішмент" до придумування радикальних способів прикорочення бунтарства і закріплення ладу.

Микола Чубатий

ПАПА, КУРІЯ І УКЦЕРКВА

(1)

Лист кардинала Фюрстенберґа, префекта Конгреґації для Східніх Церков, надрукований у „Свободі" з 27-го квітня ц. р. в італійському оригіналі та українському перекладі, є незвичайно важливим документом. Редакція мала слушність, коли писала в редакційній статті, що „Нарід має право знати". Лист цей носить дату з-перед одного року. Все ж таки можна мати застереження до наголовку, під яким лист був опублікований: „Становище Ватикану в справі Патріярхату УКЦеркви". Цей заголовок за широкий, бо лист кардинала Фюрстенберґа це більше його твір, ані ж Ватикану. Мавши інформацію Святішого Отця про справу Патріярхату УКЦеркви, лист цей так хитро спреларований кардиналом Фюрстенберґом, що до авторитету Папи він долучив теж свій „авторитет", нехтуючи канонічний характер УКЦеркви, отже її існування як самоуправної одиниці Східньої Церкви, встановленої ще при її народженні за Св. Володимира, потверджено Папою Климентієм УІІІ (1596), та ще раз потвердженої Пієм УІІ при перенесенні влади Київського Митрополита по зруйнованні Москвою Київської Митрополії на Галицьку Митрополію 1807 р. Вкінці Декрет про Східні Католицькі Церкви II Ватиканського Вселенського Собору (1964) виразно переніс на теперішнього Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого цей патріярхальний устрій УКЦеркви старого походження.

Може декому видаватися дивним, що II Ватиканський Вселенський Собор, найвища законодатна установа Вселенської Церкви, не потвердив внесення на піднесення Київсько - Галицького архиєпископства до стану патріярхії. Одначе й без того титулу Собор надав УКЦеркві права зовсім рівні патріярхіям. Декрет II Ватиканського Собору в уступі 9-тім не тільки потверджує дотеперішні права всіх патріярших Східніх Церков, але ще їх побільшує. Зараз в наступнім 10-тім уступі вирішив Собор таке: „Все, що сказано про патріярхів, відноситься також, згідно з правом, до Верховних Архиєпископів, які стоять у проводі якоїсь відрубної цілої Церкви або обряду".

В часі II Ватиканського Собору не було й нині нема поза УКЦерквою ані одної східньої Церкви, у проводі якої стояв би Верховний Архиєпископ. Одинокою такою в цілій Вселенській Церкві є наша східня УКЦерква. Отже, уступ 10-ий відноситься прямо й тільки до нашої Церкви, яка має патріярший устрій, хоч без патріяршого титулу.

Можна б здогадуватись, чому II Ватиканський Вселенський Собор вибрав таку дорогу, щоб зрівняти нашу Церкву з Патріярхіями. Мусіли бути якісь закулісові ходи, які з одного боку не хотіли ясно сказати, що УКЦерква є Патріярхією, але з другого боку зібраним Отцям Вселенської Церкви сумління не дозволило, щоб Церкві, осяяній блеском християнського героїзму і мучеництва за віру, серед нинішнього зраціоналізованого християнства на Заході, в якийсь спосіб не признати повних прав патріяршого устрою, що так скажу, задніми дверми. Та ще й мусіли брати під увагу, що УКЦерква такі права мала від соток років. Одначе фактом є, що постановою таки самого Вселенського Собору УКЦерква до своїх старих прав дістала тепер ще додатково потвердження своїх прав на патріярший устрій своєї самоврядної Церкви. Тільки зла воля не може того зрозуміти.

Не потребуючи нічийого дозволу, навіть Папи, тільки користаючи зі свого канонічного правного стану, наш Верховний Архиєпископ Йосиф скликав єпископів нашої Церкви на Установчий Собор в Римі 29-го вересня — 4 жовтня 1969. Там зорганізовано нашу Церкву в Самоуправну (Помісну) Церкву, зложену з єпископів нашого обряду, розкинених по цілому світі під проводом Верховного Архиєпископа Йосифа.

Здавалося б, що справа ясна як сонце, канонічно обґрунтована минулим і теперішнім. Аж нагло на овиді з'явився такий всемогучий кардинал князь Фюрстенберґ і перекреслив важність папських буль з 1593 1807 років і вкінці навіть рішення Вселенського Собору.

Робить це хитро, сполучивши дві окремі справи — прохання Синоду до Папи піднести нашу Церкву формально до патріярхальної, з другою справою, з повідомленням Папи про наш Синод, на відбуття якого канонічно Верховний Архиєпископ не мав обов'язку просити Папу про дозвіл.

Кардинал де Фюрстенберґ в листі старається свої власні погляди приписати поглядам Папи та тим способом надати їм високий авторитет.

Такий безправний виступ кардинала де Фюрстенберґа проти прав УКЦеркви міг статися тільки на підложжі заіснування самого II Ватиканського Собору, зовсім небажаного для римської Курії, зокрема для Східньої Конгреґації. Східня Конгреґація поступає так немов би Соборового Декрету про Східні Церкви цілком не було, небов би все залишилося по-старому.

Не слід забувати, що II Ватиканський Собор був для домінуючої римської Курії до тієї міри небажаним, що Папа Іван XXIII скликав Собор не в торжественний спосіб з Ватикану, тільки без відома куріяльних можновладців зі старої церкви „Св. Павла поза Мурами", нині положеної майже на передмістю Риму. Там він виїхав у відві-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Андрій Даріян Сольчаник

ЗУСТРІЧ З УКРАЇНОЮ У ФІЛАТЕЛІСТИЧНОМУ СВІТІ

Мерехтливий світ поштової марки манить нас багатством своїх різнородних випусків. Там переплітаються барвисті марки, що віддзеркалюють зацікавлення кожної людини. Мистецтво, релігія, наука чи то ціла низка інших ділянок рясно проглядають із цих мініятюрних образків.

Як цікаво зустріти у цьому різнобарвному царстві невеликих кусків паперу, так чаруючого мільйони людей, немале число марок, які мережать думки про Україну та українські справи. Ці марки допомагають знайти спільну філателістичну мову із чужинцями та подружньому розглядати українську тематику, бо кожний філателіст вдячний за інформації із ділянки свого зацікавлення, особливо за такі, що їх нелегко роздобути.

Перегортаючи картки альбома, раз-у-раз привертають нашу увагу марки що снують чарівну казку про нашу батьківщину. Ось виринають із-під патини віків давні княжі часи, проходить напружлива козацька доба чи врешті, моменти недавніх днів 20-го сторіччя. Глядять може вже й ними призабуті наші науковці. В глибокій задумі мовчать наші письменники та поети, посмертно завербовані до поширення осоружних їм ідей. Проходять блискучі та мученицькі сторінки нашого релігійного життя. Майорять види наших міст із цінними архітектурними пам'ятками. Розгортається ціла плеяда відомих чужинців, пов'язаних одною чи другою ниткою із Україною: своїм народженням, працею або тематикою

Пригляньмось до 4-копійкової марки, виданої в Совєтському Союзі 29-го грудня 1966 р. в серії експонатів із Державного Ермітажу в Ленінграді. Представлено тут золотого оленя в скоку із скитських часів УІ стол. перед Христом. Він прикрашав колись залізний круглий щит. Ця прикраса походить із Костромської могили біля Костромської станиці у Краснодарському краю, яку досліджував М. Веселовський в 1897 р. і снується шовкова нитка думок про давніх мешканців наших земель — скитів. Та вона переривається наполегливим питанням, що нестирливо вимагає уваги: чому знахідки із українських земель мають переховуватись аж у далекому Ленінграді?

Ось тривартісна норвезька серія однакового рисунку із Гаральдом Гардрадом (1015-1066), королем Норвегії в 1047-66 рр. Марки видано 15-го травня 1950 р. для відзначення 900-ліття заснування міста Осльо.

Гаральд прибув із своєю варязькою дружиною до Києва в 1031 р. і став на службу в князя Ярослава Мудрого. Прославившись у битвах, він просив в князя руку його дочки Єлисавети. Одначе, князь відмовив, і Гаральд поїхав до Візантії, де відзначився у многих боях. Але з огляду на інтриги, йому прийшлось втікати з Константинополя в 1042 р. і повернутись до Києва. Під час своєї відсутности в Києві, Гаральд, мріючи про Єлисавету склав в її честь пісню:

Край Сицилії далекой
Наш кораблик пролітав,
В пишних строях ми
на покладі
Поставали, як і слід.
Живо біг носатий
човен наш,
Гордий, що героїв ніс.
Гей, в кого не
мужняя душа,
Не посмів би плавать
там!
А проте, дівчина з
руської країни,
Що в короні сяє, мене
не приймає.

(переклад І. Франка)

По кожній стрічці повторюється цей самий рефрен про „дівчину із руської країни".

Остаточно в 1044 р. князь Ярослав Мудрий згодивсь на одруження, і Гаральд з Єлисаветою від'їхали до Норвегії, де в 1047 р. він став королем.

Цікаво розглянути марку князівства Монако вартости 100 франків із 15-го травня 1958 р., видану в серії, присвяченій століттю появи Богоматері в Люрді. Там на балюстраді, направо від статуї Божої Матері бачимо постать св. Гіяцинта (Яцека). Цей святий жив у 1185-1257 рр. і походив із впливової польської родини Одровонжів. У 1222 р. він прибув до Києва на чолі домініканської місії і заснував там свій монастир при латинському костелі шотляндських бенедиктинів. Його місійна праця не обмежувалась тільки до латинників, але й охоплювала навертання місцевого населення на латинський обряд. Очевидно, що це викликувало негодування серед киян та врешті довело до прогнання домініканців із Києва князем Володимиром в 1233 р. Вони тоді перенеслись до Галича, де заснували свій монастир. Сам св. Яцек покинув Київ по чотирьох роках місійної праці, щоб продовжувати її деінде. Після татарської навали в 1240 р. він повернувся до Кракова.

Марка Совєтського Союзу із 1958-го р. відзначила із дворічним спізненням двохсоту річницю народин Василя Капніста (1756-1823). Хоч був він видатним українським громадсько-політичним діячем, на марці написано „200 лет со дня рождения — русский поэт и драматург В. В. Капнист".

Василь Капніст народився і помер у селі Обухівка Миргородського полку. Під впливом матері Софії Дуніи-Борковської був він вихований в українському дусі. В 1782 році вибрано його маршалком шляхетства Миргородського полку, а в 1758-57 рр. і Київської губернії. Його „Ода на рабство" (1782) бу-

(Закінчення на стор. 5-ій)

НА БУДЕНЬ І СВЯТО

Редаґує Любов Коленська

„ПРИПИСИ" НА ДОБРУ ЖІНКУ

Хіба поворот до консерватизму? — насувається мені думка по прочитанні кількох тутешніх журналів, що підказують чи радше пригадують жінці її „сущі" обов'язки відносно її рідного чоловіка. Мотивують, що хоча чоловіки незвичайно розумні й підприємливі у різних ділянках, але вони — кепські судді, коли йдеться про їхнє власне добро. В погоні за щораз більшими осягами в здобуванні кар'єри, в промощуванні шляху до матеріяльного добробуту і забезпечення родини — вони, недосипляючи, недоїдаючи, без відповідного відпочинку — йдуть дорогою крайнього виснаження, нераз психічного заломання, а то й хворіють на різні недуги. Щоб доказати свою „мужеськість", проявляють нібито невичерпані ресурси енергії, рішучости, самоопанування. По якомусь часі це виснажує.

Жінка потенційно куди сильніша, і в неї є спроможність не допустити до такої ситуації. І як не дивно, жінка повинна бути вдвоє... психічно сильніша, вдвоє... покірніша і вдвоє... розсудливіша.

Тому:

Будьте обережні у вислові критики чи поглядів на невдачі свого чоловіка. Критицизм може бути вартісний і корисний тільки тоді, коли висказаний впору, себто, коли в даній хвилині чоловік психічно сильний і відпочилий, коли його не хвилює якась турбота. Дайте свої „рації" чи порадам „влежатися" — на все прийде час. Найважливіше, не ходіть за ним назирцем і не „кракайте", чи, сказавши по-галицьки, не „гдирайте". Це витворює ще більше напруження і знеохоту.

Не ставайте домашнім полководцем, який роздає безустанку накази, і не розкидайтесь словами: „Я так і знала..." Дайте радше чоловікові зрозуміти, що ви спільно поносите всяку відповідальність, і при невдачах — ви його моральна підтримка, підкреслюючи, що ваше подружнє щастя базується не на його матеріяльних успіхах, а на його душевних вартостях.

Старайтеся поділяти його заінтересування, проводіть час разом, включаючи і дітей, але не обстоюйте завше, щоб він залишався вдома, коли в нього охота прогулятись самому чи поїхати на футбольні змагання, чи просто посидіти і подискутувати із своїми „кумпанами" при кухлі пива...

Поможіть вашому чоловікові бути добрим батьком. Це не значить, що, коли він приходить по праці, ви ставите перед ним різні проблеми, пов'язані з дітьми, і вимагаєте, щоб пояснив їм дещо чи покарав, чи навіть забавився з ними, мовляв, хай знає, що і в нього є діти... Перш за все дайте йому змогу відпочати, і тоді на все прийде пора — і на приязнь, і на тепло, і на тісніше співжиття поміж ним і дітьми.

Спонукуйте чоловіка час від часу, щоб зробив на день - два передишку — він сам до цього рідко-коли додумається. Якщо можливо, часами залишіть дітей вдома і їдьте зачерпнути свіжого повітря тільки обидвоє — це запорука обнови подружнього життя.

Приложіть руку до уліпшення естетичного вигляду дому, не забувайте причепуритись, у варенні керуйтеся в більшості смаками свого чоловіка. В час обіду чи вечері не заставляйте стіл різними горщиками, риночками — прикрасіть його китичкою квітів, припильнуйте, щоб на столі завжди була сільничка і щось до питтся. Щоб не притрапилося таке, що чоловікові треба зриватися від столу, бо дечого бракує, а ви із знеохотою ще й докидаєте: „Ов-ва, і що таке? У мене досить цілоденної праці дома, можеш і ти рушитися, раз..." Чоловікові дім — це пристань і затишок, це твердиня проти різних зовнішніх ударів, це конечність доливу джерельного родинного відсвіження. Ясно, що кожна жінка залюбки приймає зі сторони свого чоловіка мінімальну ґалянтність, але не вимагайте від нього, коли він прийде з праці, щоб грав ролю адоратора, підсовуючи вам крісло, чи говорив вам чемності вроді: „Ти виглядаєш краще, як будь-коли". „Колись (тому двадцять років) ти був інакший..." А так, чесно сказавши, чи й ви до чоловіка завжди такі, як на початках одруження?

Спонукайте свого чоловіка до дискусій чи розповідань, хоча б і були вони й про працю чи його суспільне життя. Чоловіки радо говорять — тому вмійте не тільки розказувати, але й бути пильним слухачем, можливо вам і... нудно часами, можливо вас ці питання не торкаються.

Залишіть чоловікові провід дому в його руках, у важливіших справах, хоча б це було тільки... ілюзією (часто до цього чоловіки зовсім не проявляють охоти, але назовні — вони люблять бути проводирями). Хай він почуває себе важливим і певним у своїй „хатній громадці" — мовляв, без нього нічого не дістеться. Як ви це зумієте випровадити — це залежить від вашої вмілости і зручности... Подружжя — це двобічна вулиця — коли чоловік буде почувати себе вдома сильним і ви зумієте розумно йому підпорядкуватися — тоді він вам даватиме в не одних справах провід. Він вирозуміє вас скоріше, знаючи, що ви — по його стороні.

Ясно, що всі ці „приписи" стосуються в першу чергу до тих жінок, що не займаються працею поза домом. Коли ж вони працюють нарівні із своїм чоловіком — це рішучо відноситься також до їхніх чоловіків.

Лука Луців

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК У КРИТИЦІ

(3)

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК У КРИТИЦІ

В кінці XIX і на початку XX ст. в українській літературі продовжували свою працю письменники старшого покоління — Іван Франко, Панас Мирний, Іван Нечуй-Левицький. Крім них працювали в літературі С. Ковалів, Є. Ярошинська та вийшли на літературну ниву М. Коцюбинський, Л. Українка, О. Кобилянська, Л. Мартович, В. Стефаник і М. Черемшина. Працювали тоді в літературі і менше славні, як Т. Бордуляк, О. Маковей, С. Васильченко, А. Кримський, М. Вороний, М. Яцків, А. Чайковський та інші.

Відзначення столітнього ювілею нової української літератури в 1898 р., відкриття пам'ятника І. Котляревському в 1903 р. та поява відомого журналу у Львові (1898) „Літературно-Наукового Вістника" оживили літературний рух. І. Франко писав у цьому ж журналі (1901, том 15,), що „ніколи досі на ниві нашого письменства не було такого оживлення, такої маси конфліктів суперечних течій, полеміки різнородних думок і змагань, тихих, але глибоких переворотів".

Українська література в той час розвивалась у жахливих умовах російської займанщини. В поневоленій Росією Україні на початку XX віку не було ні одного періодичного видання українською мовою. Після революції 1905 р. ці умови значно покращали.

Як уже згадувалося, точилась боротьба течій. Тепер в Україні називають ті течії совєтськими термінами, хоч тоді ніхто не вживав такої термінології, як „ліберально-буржуазний" чи „націоналістичний". Ф. Погребенник написав розділ про критику і журналістику до п'ятого дому „Історії української літератури" (Київ, 1968, стор. 33-73), і ми користаємо з його праці.

„До революційно-демократичних критиків" зараховує Погребенник І. Франка, Л. Українку, П. Грабовського, М. Коцюбинського, О. Маковея, І. Труша, В. Гнатюка, Л. Турбацького, М. Мочульського, А. Крушельницького. До „прогресивних критиків" зараховує Б. Грінченка, А. Кримського, В. Щурата, І. Стешенка, Т. Меленя і Я. Веселовського. „Ліберально-буржуазну націоналістичну течію" в українській тодішній літературі, на думку Погребенника, творили М. Грушевський, С. Єфремов, М. Сріблянський (М. Шаповал), Д. Донцов. До „естеричної критики" зараховує Погребенник Б. Лепкого, О. Грицая, М. Могилянського. При огляді критиків, що писали про В. Стефаника, згадуватимемо численних вгорі названих.

В. Стефаник (1871 — 1936) перші свої твори надрукував досить пізно, бо аж на двадцять шостому році життя. Його перші новельки появилися в часописі „Праця" в 1897 р., а перша збірка його творів вийшла в 1899 р.

Перший з українців писав про Стефаника *Лев Турбацький* (1876 — 1900) в „Ділі" 15 червня 1899. Його зарахував Погребенник до „революційних демократичних критиків". Цікаво, що Турбацький підкреслив у Стефаниковій творчості те, чого не хочуть видіти пізніші ліві „революційні" критики: „Стефаник ані не розглядається в економічних відносинах села і еміґрантів, ані не береться розповідати про судьбу еміґрантів за морем. У нього перше значення має душа, чувства еміґранта". (Василь Стефаник у критиці та спогадах", Київ, 1969, стор. 482, слова Турбацького на стор. 35; далі зазначуємо тільки сторінки цього видання).

Другим українським критиком Стефаника був відомий маляр і менше знаний як критик — *Іван Труш* (1896 — 1941). Він писав про Стефаника в часописі „Будучність" 1-го липня 1899 р. І. Труш твердив, що „Стефаник не нагинає своїх новель до якоїсь соціяльної доктрини, не призначує їх згори на якесь аґітаційне средство, бо при обробці поступає він як правдивий артист: кермується інтуїцією та чуттям". Але Труш признавав, що деякі Стефаникові твори „найгарніші ілюстрації до процесу пролетаризації мужика, хоч в новелі „Камінний хрест" переважає більше загальний мотив розлуки, як нужденний стан хлібороба, що жене його за одеан" (стор. 41-42).

І. Труш заговорив про Стефаника, написавши по-німецьки для журнала „Ukrainische Rundschau" в 1909-му році ч. 5, довшу статтю, в якій твердив, що такі українські письменники, як Т. Шевченко, І. Франко, і В. Стефаник найкраще відображають у своїх творах характер українського народу. А щоб допомогти зацікавленим вказівками, — порадив би опустити з творів Шевченка одну четверту частину, три четвертих частини з багатющої, але не в однаковій мірі з художнього погляду цінної спадщини Франка; твори Стефаника натомість я радив би прочитати всі . . . Вони такі сильні і своєрідні, що здатні збагатити сферу почуттів такого читача, якому не чужі найкращі твори світової літератури. До того ж творчість сили літератури українського народу, як і його душа, є наскрізь індивідуальні і відзначаються від усього того, що нам дає Европа" (64).

Навіть редактор москвофільського журналу „Живоє слово" Юліян Яворський (1873 — 1937) вмістив Стефаникову новелю „Виводили з села" та писав, що автор її „займає помітне і виключне місце в нашій літературі". Критик бачив у Стефаникових сценках „справжнє життя" (44). Яворський просив Стефаника друкувати свої твори в цьому журналі, але український письменник зігнорував це прохання.

СТОРІНКА СУА

З НАГОДИ XVI КОНВЕНЦІЇ

ТРАВЕНЬ 1971

ВІД ПОЧЕСНОЇ ГОЛОВИ СУА

Вітайте, Дорогі Союзянки! Радісно мені буде бачити Вас знову разом саме в Ювілейному Році нашої найбільшої поетки. Вітаю Вас усіх, членок, які ще в 1925-му році були зі мною при кладенні фундаментів Організації і членок пізніших поколінь, які вкладали свої сили в розвиток СУА і тих молодих, які поведуть Організацію в майбутнє.

Бажаю Вам успіхів в нарадах і дальшій праці для добра українського народу. Нехай сила волі і відвага і любов до рідного слова великої Лесі Українки будуть Вам дороговказом на Ваших громадських шляхах.

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА

НАШЕ ГАСЛО:

ВСТАВАЙ, ХТО ЖИВИЙ, В КОГО ДУМКА ПОВСТАЛА,
ГОДИНА ДЛЯ ПРАЦІ НАСТАЛА!
НЕ БИЙСЯ ДОСВІТНЬОЇ МЛИ, —
ДОСВІТНІЙ ВОГОНЬ ЗАПАЛИ,
КОЛИ ЩЕ ЗОРЯ НЕ ЗАГРАЛА.

1892 р.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

КУЛЬТ ЛЕСІ УКРАЇНКИ В НАШІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Пошана до Лесі Українки, культ її творчости і постаті в Союзі Українок Америки не є чимось новим і незнаним. Традиційний в жіночих організаціях на Рідних Землях, цей культ продовжуємо в СУА, а Ювілейний Рік, у 100-річчя народин поетки, відмічуємо достойно й величаво. До такого Свята ми підготовані від років у своїй організації. Це її заходом відбувалися святкові сходини й академії, присвячені Лесі Українці, лунали зі сцени її полум'яні вірші й виводилися драматичні сцени й інсценізації, а згодом появилася перша книжка перекладів на англійську мову „Дух полум'я" і виріс пам'ятник в Городі Культури у Клівленді — до нині єдиний (на всю постать) пам'ятник Лесі Українці в Україні і в світі. Та й останнє монументальне видання „Леся Українка. Хронологія життя і творчости", що його випустила УВАН в Ню Йорку 1970 р., підтримали своїми фондами Відділи СУА. В лютому цього року, в річницю народин поетки, вони відбували святкові сходини з доповідями про неї і з читанням її творів.

XVI Конвенція СУА в 1971 році також буде поклоном поетичному генієві Лесі Українки. З духом її творчости, що сягла ідейних глибин і мистецьких вершин, проходитимуть наради й імпрези Конвенції СУА. Гасло, тематика головної доповіді, мистецька програма черпатимуть зміст зі слів великої дочки України.

Загальне крайове Свято з ініціятиви Координаційної Ради Українських Жіночих Організацій Америки відбудеться 19 вересня 1971 р. біля пам'ятника Лесі в Клівленді, під протекторатом УККА. В цьому Святі візьмуть участь також представники ін. національних груп, бо цьогорічне американське Свято Дружби на пошану видатної людини буде присвячене українській поетці. Побіч цих, згаданих урочистостей, відбуваються в різних місцевостях Америки та країнах поселення українців академії і свята на пошану Лесі Українки.

Треба сподіватися, що українське жіноцтво і все громадянство не лиш відсвяткує велично цей Ювілейний Рік, але подбає і дбатиме в майбутньому, щоб твори найбільшої поетки України і цілої Европи були видані у відповідній кількості, стали доступні кожному, зокрема доходили до батьків і молоді, щоб на них, як і на творах інших наших клясиків, виховувалися майбутні покоління. Українська еміґрація, перебуваючи серед різних народів, культур і мов, має можливість і обов'язок передати творчість Лесі Українки в перекладах другим народам і так увести Лесю Українку в коло творців світового письменства. А ми, членки СУА, тим часом подбаймо, щоб книжка англійською мовою пера поета Персіфала Канді з чудовим перекладом безсмертної „Лісової пісні" та ін. творів дісталася на полиці американських бібліотек, щоб полум'яне слово Лесі йшло в світ. Вона хотіла бачити свої слова:

Промінням ясним, хвилями буйними,
прудкими іскрами, летючими зірками,
палкими блискавицями, мечами . . .

Такими вони й стали, і тому їм треба відкрити дорогу в широкі простори.

Ізидора Косач-Борисова рідна сестра Лесі Українки

Леся УКРАЇНКА

ДЕ ТІЇ СТРУНИ

Де тії струни, де голос потужний,
Де теє слово крилате,
щоб заспівали про се лихоліття,
щастям і горем багате?

Щоб понесли все приховане в мурах
геть на просторі майдани?
щоб переклали на людськую мову
пісню, що дзвонять кайдани?

Єрусалим мав свого Єремію,
що голосив серед поля;
чом же свого Єремії не має
наша зруйнована воля?

Полум'ям вічним на жах всім нащадкам
Дантове пекло палає;
пекло страшніше горить в нашім краю, —
чом же в нас Данта немає?

Гей, блискавице, громова сестрице,
де ти? Розбий злії чари!
Хай ми хоч раз заговоримо громом
так, як весняні хмари!

24. V. 1902

Конвенційні панелі

Цьогорічна ХУІ конвенція СУА дає не лиш багату ділову й розвагову програму, але й чимало праці учасницям. Багато з них будуть зайняті у конвенційних комісіях-мандатній, номінаційній і резолюційній та в ділових культурно-освітній, народного мистецтва, виховній, суспільної опіки, зв'язків, статутовій, пресовій, господарській і програмовій.

Кожна комісія обговорить свій сектор діяльности, а її висновки та вказівки будуть, після дискусії на пленумі, включені до пляну праці Організації на найближчу каденцію.

Є три діяльности СУА, які, попри ділове обговорення на комісіях, потребують за змінених обставин сучасного життя глибшого підходу, аналізи проблематики та шукання нових засобів для їх практичного здійснення. Це ділянки організаційна, виховна і молодого членства, і їх буде обговорювано на трьох панелях.

Тема першого „Організаційна єдність членства-запорука росту СУА". Вона матиме три підтеми: а) активізація членства, б) труднощі проводу, в) єдність членства. Теми реферують п-і: Марія Савчак, Дора Рак, Олександра Кіршак. Провадить п-і Іванна Рожанковська.

Тема другого, виховного є „Дошкільне виховання—основа духовости української людини". Вона матиме чотири підтеми: а)Побільшення мережі світличок і піднесення їхнього навчального рівня, б)Застосування методи Монтезорі в наших світличках, в)Світлички для дітей, які не знають української мови, г)Господарка, адміністрація і фонди світлички. Теми реферують п-і: Олена Лісківська, Надя Літепло, Віра Андрушків, Ірина Олексюк. Провадить п-і Ірина Пеленська.

Тема третього присвячена Молодечим Відділам СУА.— „Молоде членство в громадській праці". Вона матиме такі підтеми: а)Сподівання СУА від молодого членства, б)Моя участь у громадському житті, в)Моя участь у Союзі Українок Америки. Реферують п-і: Ірина Падох, Таня О'Ніл, Зеня Черник, провадить п-і Оля Гнатейко.

Усі панелі включають відповіді панелісток на запити ведучої, дискусію між панелістами та відповіді панелісток на запити з публіки.

НА СЛУЖБІ НАРОДУ

Союз Українок Америки наближається до свого Золотого Ювілею. Заснований в 1925 році, він безперебійно, впродовж 46 років стоїть на службі свого народу. Завдання СУА завжди було збереження української субстанції серед моря чужого довкілля, допомога українській жінці, матері і виховниці в її трудних виховних проблемах, а згодом громадський вишкіл української жінки та включення її в широкогранне громадське життя.

Як самостійна жіноча організація з власним статутом, до якої може належати кожна українка без огляду на різниці віровизнання, чи політичних переконань, СУА має у своїх лавах жінок із усіх земель України, з часу старшої і нової еміграції і з покоління народженого вже в країні нашого поселення. СУА є доказом того, що різниці еміґрації, віку, території, чи соціяльного прошарку не можуть бути перешкодою в об'єднанні людей, у серцях яких горить полум'я любови для свого народу та бажанням допомогти йому в часах тяжкої проби.

Переглядаючи хроніку дій Громадських Установ на терені Америки, бачимо, що немає жадної більшої громадської акції, чи події, в якій не було б видатної співпраці СУА. СУА був також співзасновником УККА і ЗУАДК-у, членство СУА віддало свій вклад праці в акціях переселення і допомоги потребуючим. Згадати б тут хоч переселення вдів з малими дітьми, яких СУА переселив з таборів Німеччини власними засобами. Відтак опіка над дітьми залишенців, хворими й бабусями знайшли повну і систематичну підтримку серед членства СУА. У висліді постали постійні фонди такі як: „Фонд 500" призначений для допомоги поворотцям із заслання, Фонд „Наглої Потреби", для потерпілих від стихійних нещасть (повінь, землетрус), Фонд „Церква в Потребі", Фонд „Мати й Дитина" та ряд інших, що стали інтегральною частиною суспільної опіки СУА.

Гуманітарні цілі займають важливе місце в праці СУА. Не менше уваги організація присвячує і справам збереження української субстанції в діяспорі. Тому перше місце зайняли справи дошкільного виховання української дитини. Заходом СУА зорганізовано 22 дитячі світлички, вишколено виховниць, випрацьовано програми. Ми знайшли зрозуміння молодих українських матерів для потреби виховання дитини в рідній світличці.

Рівночасно виявилася потреба збереження української духовости серед нового покоління, що виростає в діяспорі без зв'язку з надбанням нашої культури. СУА перший дав почин до організації Музею Української Народної Творчости в Ню Йорку та спільно з Українським Інститутом Америки поставив його до вжитку цілій українській спільноті в ЗСА. Рядом літературних і мистецьких конкурсів, СУА сприяє розвиткові української культури і літератури та ростові молодих жіночих талантів.

Не менш успішні осяги СУА і в ділянці зв'язків з американськими жіночими об'єднаннями та з окремими етнічними групами, особливо тими, доля батьківщини яких подібна до нашої. СУА є активним членом Національної Ради Жінок Америки, яка об'єднує 28 Жіночих крайових організацій Америки з 20 мільйонами членів, і членом Міжнародної Жіночої Ради. СУА співпрацює і з другою великою організацією на терені Америки, Федерацією Жіночих Клюбів, з 14 мільйонами членів. СУА має дуже добрі зв'язки з місцевими Інтернаціональними Інститутами, які дають нашій організації можливість дружньої співпраці з іншими етнічними групами ЗСА. СУА є членом Комісії Студій етнічних груп в Америці; з рамени цієї Комісії представниця СУА свідчила в Конгресі про потребу перевірки, а то і зміни шкільних підручників у ділянці історії, географії, літератури та суспільних наук у відношенні до України.

СУА власними засобами видає продовж 25 років свій журнал „Наше життя", який знайшов признання чужого й власного громадянства, видає книжечки для дітей, порадники для домашнього господарства (куховарські).

В Ювілейний рік Лесі Українки з гордістю підкреслюємо, що саме СУА видало переклад на англійську мову вибраних творів Лесі Українки і що заходом членства СУА округи Клівленду — поставлено перший у вільному світі пам'ятник Лесі Українці. Окремим осягом треба уважати те, що всі ці ідеї та їх здійснення проведено завдяки муравлиній й жертвенній праці самих членок СУА, без звернень і закликів до всього громадянства.

З почуттям справжньої гордости можемо сказати, що організоване жіноцтво в рядах СУА виявилось позитивним і творчим елементом нашого поселення. Програма СУА і дотеперішні осяги показують здорове плянування громадської праці для добра і збереження нашого поселення, для оборони прав нашого поневоленого народу.

Союз Українок Америки здобув признання американських жіночих організацій, яких діячки часто підкреслюють, що СУА є найкраще організованою одиницею між етнічними організаціями. А яке його місце в українській громаді?

Серед нашого поселення є великий потенціял громадськи зрілого і виробленого жіноцтва, якого громада не добачує та належно його не використовує. Ми не бачимо жінок на провідних місцях у таких громадських установах, як УККА, „Самопоміч", у професійних і наукових організаціях. Бачимо їх в більшості на секретарських, касирських і ін. виконних, а не провідних постах. Ми певні, що наше громадське життя скористало б, коли б до проводу організацій допускали більше жінок-громадянок. Вони внесли б трохи нового подиху в наші громадські об'єднання та спрямували б їх до кращої координації сил і починів.

Стефанія Пушкар
голова СУА

Майбутнє СУА очима молодої членки

Останній міжконвенційний період минув швидко й ми знову готуємося до Конвенції і звітів з нашої трирічної діяльности. Мені припадає вдячна частина праці в організації, а саме співпраця з молодечими Відділами Союзу Українок Америки та звітування з їхніх успіхів. Цей трирічний досвід був для мене дуже цікавий, приємний і заохочував до дальшої дії. Найкращим доказом є те, що наша організація зросла на 7 новозаснованих молодечих Відділів та два і пів підвідділи. Ці клітини, створені впертим зусиллям багатьох відданих членок, стали немов свіжим подихом, припливом нової крови до СУА.

Коли мені припав обов'язок написати статтю на тему „Майбутнє СУА зі становища молодої членки", я звернулася до членок наймолодшого віком, 98-го Відділу СУА, і в розмові поставила їм кілька запитів. Тут подаю висновки нашої недовгої спільної дискусії.

З усіх існуючих жіночих організацій на терені Америки вони вважають Союз Українок Америки найвідповіднішою організацією для молодої жінки, тому що програма, з одного боку, дає змогу широкої, різнобічної суспільно-громадської діяльности, а з другого дає змогу індивідуального вияву.

Як найстарша українська жіноча організація, з досвідом двох поколінь, Союз Українок допомагає їм зберегти українську ідентичність та стати громадськи зрілою особовістю. Вони збагнули вже тепер значення національно-культурних набдань, хотіли б їх плекати й передати черговому поколінню. Їхньою метою на далеку віддаль, у відношені до СУА, є молодечі відділи, які складалися б із їхніх дочок. І з думкою про таке майбутнє вони дбають за українське дошкільне виховання своїх дітей. Кожний, що другий молодечий Відділ СУА має сьогодні дитячу світличку, або займається іншою ділянкою виховної праці. Вдома ці членки виховують своїх дітей в українському дусі. На жаль, не можемо цього сказати про всі молодечі Відділи, бо є й такі, що про українське виховання не дбають, але їх в меншесті. Усі молодечі Відділи СУА нараховують 600 членок.

Молодим членкам імпонує те, що Союз Українок Америки є членом деяких американських жіночих організацій а з багатьма налагодив живі зв'язки. Власне, ділян-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Олена Климишин

УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ І ГРОМАДЯНСТВО

Українські жіночі організації на Рідних Землях і в нових країнах поселення багато уваги присвячують вихованню дітей, головно дошкільному. Для популяризації цієї ділянки відбулося в останніх роках кілька сесій: у Торонті 1967 р., у Філядельфії з нагоди 20-річчя СФУЖО у 1968 р., в Нюарку, заходами трьох Окружних Рад СУА, 1969. Перші Сесії порушували проблеми теоретичного характеру, остання — проблеми організаційні і методичні. Четверта Сесія відбулася в рамках Секції Виховних справ під час X конґресу УККА в Ню Йорку в 1969 р. і на ній створено координаційний центр, крайовий Осередок Дошкілля ЗСА, до якого ввійшли представники тих організацій ЗСА, які мають у себе сектор дошкільного виховання.

Сесії Дошкілля ствердили, що дошкільне виховання для української дитини є дуже важливим чинником, який допомагає українським батькам у виховній праці і кладе основи духовости української повноцінної людини. Батьків, головно матері, у вихованні власної дитини ніхто не заступить. Те, що сучасна молодь не має того відношення до України, якого ми й життя від них вимагає, це тільки вина наша. Вже сьогодні ми зустрічаємося з критикою наших власних дітей — це вони кидають власним батькам закид, що „асиміляція починається вдома".

Дошкілля це той вік дитини, від 3 - 5 р. життя, коли в ній пробуджується потреба суспільно-товариського життя, вона шукає друзів і поза батьками. Це є переломовий вік у духовому розвитку дитини, бо тоді кладуться фундаменти її майбутньої особовости. І тоді в допомогу родинному вихованню приходить українська світличка.

У часі моєї праці виховної референтки СУА я відвідала Світлички різних округ Союзу Українок Америки і побачила багато додатніх і від'ємних сторінок нашого дошкільного виховання. Перше це те, що 21 світличка з 460 дітьми — це рішуче замало у відношенні до загальної кількости українських дітей! Приміщення, така важлива справа для існування світлички, здебільша невідповідне; залі народних домів і клюбів, куди цілий навчальний виряд учителька приносить зі собою . . . в торбі, бо його не можна там залишити, невідповідна для малят і педагогічної праці обстановка, відсутність української бібліотеки для дітей і методичної для вчительки, брак виховних іграшок, подвір'я і ін. шаф для дітей і ін. речей заміняють систематичну дошкільну установу на одноразову (один раз у тижні) зустріч дітей, яка не виповняє, при найкращій волі учительок і опікунів, свого завдання. Часто наші завваги і побажання одержують одну стереотипну відповідь: брак фондів . . . гріх було б казати, що всі світлички такі, є й такі, що мають добру опіку своєї організації, по дві учительки, так що діти за віком поділені на відповідні групи навчання відбувається тричі, або двічі на тиждень, у бібліотеці є книжечки для дітей, є виховні іграшки, відбуваються лекції з української природи й географії, читання віршів, вивчення пісень у супроводі піяніна, відбуваються умілі обрядові покази; учительки є у зв'язку з Референтурою дошкілля Шкільної Ради УККА та Осередком Дошкілля ЗСА, користають з їх програм і вказівок, як також з лекцій Виховної Референтури СУА. Та таких світличок обмаль. У більшості рівень невисокий, хоча учительки це повні посвяти одиниці, що за дуже малою винагородою, або й без неї свій дорогий час в Америці та своє знання жертвують українській дитині. Це учительки по професії, виховниці молодечих організацій, або абсольвентки курсів дошкілля Союзу Українок Америки. Такі курси відбулися минулими роками у Філядельфії і Чикаґо, але їх треба багато більше, і на це повинні знайтися засоби й фонди, як і на те, щоб поставити цілу діянку дошкілля на відповідному рівні.

Мусимо здати собі справу з того, що провізорією дітей до українства не притягнемо. Молода мати, яка має дім за 30 тисяч долярів з усіми вигодами, не пішле малої дитини до примітивної світлички. Ба, що гірше, її маленький Ромчик, Мирончик, чи Леся вибухає плачем на згадку про українську світличку, а радо йде до американського садка, бо „там він має ослика до їзди і новий зелений килим, що на ньому всі діти сідають, коли треба слухати казки". Світличка своєю атмосферою і постановкою мусить дитину притягати. З неохотою малої дитини батькам дуже важко боротися, у такій боротьбі більшість батьків складає зброю . . .

Бачимо, що для піднесення рівня світличок, методичного, педагогічного й адміністративного треба великого зрозуміння батьків, учительства і всього організованого в СУА жіноцтва, яке повинно звернути всю свою увагу й зусилля в цьому напрямі. А на те, щоб поширити мережу світличок, побільшити їхню кількість потрібно піддержки й співпраці цілої громади. Важливою була б тут піддержка духовенства; добре слово отців парохів для заохоти післати дітей до світлички може зробити багато. Також, коли мова про приміщення, можуть отці парохи допомогти, відступаючи приміщення шкільної підготовчої кляси з дитячим об'єднанням, для світлички раз, або двічі в тижні. У деяких місцевостях уже тепер співпраця дуже добре наладнана.

Така ж підтримка повинна бути і збоку всієї української громади. Майже в кожній місцевості є Відділ УККА, які мають, або повинні мати шкільного референта. Різно ці справи в різних осередках виглядають. Давно вже вирішена була ухвала творити при Відділах УККА Виховно-координаційні ради, до яких належала б координація виховної дії на місцях. До таких рад повинні входити представники всіх тих місцевих організацій, які мають виховні завдання, зокрема сектори дошкільного виховання. Шкільна Рада УККА приготовила правильники і програму діяльности такої установи, яка узгіднювала б виховні імпрези й акції і давала б поважну моральну і матеріяльну підтримку виховній праці кождої організації. На жаль, не вдалося досі здійснити цього пляну! Шкода, бо всі, кому залежить на нашій молоді, повинні знайти спільну мову, без огляду на різні переконання і всі перешкоди.

Читаючи про це на сторінках американської преси, багато з нас з тривогою запитувало, чи були там наші діти? Чи були — не знаємо, але сміло можемо твердити, що й наша молодь буде брати участь у таких прогульках, якщо не подбаємо, щоб вона виховувалася у глибокій вірі в Бога-Творця, плекала ідейні національні вартості, не підпадала під вплив „інтернаціонального братерства" і жила в чистій моральній атмосфері.

Виховання починається від колиски, а потім через усі ступені дошкільного і шкільного виховання. Вдома мати навчає дитину рідної мови, правди й добра. На чужині пізнали ми важливість і ціну рідної культури, рідної мови, про яку каже Митрополит Максим: „Рідна мова це Божий закон і наказ — мова це душа кожного народу — душа це сам Бог у людині!". А Митрополит Іларіон каже: „Діти не говорять тепер по-українському, або говорять зовсім зле. За це відповідальність несуть найперше українські матері. Це смертельний переступ перед рідним народом і за нього осудить американську жінку українська історія. Союзи Українок мусять на це звернути свою найпершу увагу".

Вертаючись до предмету нашої статті, пригадуємо, що коли не буде якслід зорганізоване дошкілля, то згодом не буде і шкіл українознавства, завмре українська література, рідну мову діти вважатимуть за мачушину. Запізно вчити мови в молодечих організаціях, запізно творити різні курси. Тоді вже вони не потрібні. Вже нині немає в Америці досить кандидатів на університетські курси української філології, хоча такі курси могли б постати при численних американських університетах. Це вина українських батьків і цілої української громади!

Перед близькою XVI Конвенцією Союзу Українок Америки хочу ще раз звернути увагу членок на ділянку українського дошкілля, пригадати, що ця ділянка призначена нам, українським матерям, і нашим обов'язком є її провадити, при співпраці батьків і підтримці громадянства. Берімо до уваги те, що наш найвищий виховно-освітній чинник, Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, СКВОР, передала Світову Раду Дошкілля українським жіночим організаціям при СФУЖО і ця світова установа дошкілля оперта на крайових центрах є тепер відповідальною перед СКВОР при СКВУ і перед всією українською спільнотою за розвиток українського дошкілля в світі. Українська жінка має на собі велику відповідальність не лиш перед сучасним, але і перед майбутніми поколіннями.

Союз Українок Америки, найстарша в ЗСА і передова українська жіноча організація, на яку часто звернені очі українських жіночих організацій інших країн, повинна бути далі прикладом і в дошкільній ділянці. Надіємося, що XVI Конвенція СУА схвалить потрібні корисні рішення, які причиняться до дальшого розвитку українського дошкільного виховання в цій країні.

Фінікс, Арізона в поклоні Т. Шевченкові

Сцена з другої дії опери „Катерина" у виконанні: мати — п. Докія Цапко, батько — О. Танасевич, Катерина — О. Козак.

В березні, в Фініксі, Арізона, відмічуючи 5-річчя свого існування Осередок СУМА ім. Т. Шевченка доложив всіх зусиль, щоб гідно вшанувати пам'ять свого Патрона Т. Шевченка, підготовляючи святочну програму, що тривала дві з половиною години. Цьогорічна Шевченківська Академія відбулась за ініціятивою Осередку СУМА при співучасти 45-го Відділу ООЧСУ і 17-го Відділу УНПомочі та під протекторатом місцевого Відділу УККА, а душею підготови мистецької програми був активний громадський діяч на терені міста Фініксу, відомий артист-маляр Осип Танасевич та оперова співачка сопрано Докія Цапко.

На означену годину в залі Дому СУМА зібралось понад 100 осіб. Треба відмітити позитивне явище, що місцева православна громада разом зі своїм парохом о. Ільїнським взяла участь в академії. Відкрив свято голова місцевого Відділу УККА, Павло Поліщук, звертаючи увагу присутніх на переломовий вплив поезій Т. Шевченка в розумінні національної свідомости широких мас українського народу, що зумовило пізніший всенародний культ Т. Шевченка — національного пророка.

М. Боячко — голова Осередку СУМА в короткому слові подякував присутнім за численну участь, підкреслюючи, що Осередок СУМА вибрав Т. Шевченка за свого Патрона тому, що він є найкращим взором для нашої молоді до наслідування.

Мистецьку частину академії відкрив мішаний хор СУМА — Заповітом, після чого О. Танасевич відчитав поезію Докії Цапко, в якій схоплений силует Великого Кобзаря. Мішаний хор, під батутою О. Танасевича проспівав дві пісні. О. Поліщук віддеклямувала уривок з „Кавказу". Під проводом свого вчителя О. Танасевича музичний гурток ЮСУМА, відіграв на мандолінах народні пісні.

При інтенсивній співпраці оперної співачки — сопрано Докії Цапко, Осередкові СУМА вдалося внести в програму Академії точки, інсценізацію у виконанні Д. Цапко і О. Танасевича. Опісля наступив сольоспів Д. Цапко та дует Д. Цапко і О. Танасевич, та частина 2-гої дії опери „Катерина".

Із зворушенням, приймала публіка виконання частини 2-гої дії опери „Катерина" у виконанні: мати — Д. Цапко, батько — О. Танасевич, Андрій — І. Грушецький, Катерина — О. Козак.

Чи ідея опери „Катерина" дійшла до свідомости нашої молоді — не знаємо. Але якщо одна-дві особи з молоді зрозуміли ідею Шевченка — то імпреза виконала своє завдання.

Закінчилась академія інсценізацією „Кобзар" в оригінальнім укладі Ст. Танасевич, дружини дириґента, — у виконанні юнацтва СУМА та всіх інших виконавців мистецької програми. Зворушливим моментом було, коли старий кобзар (О. Танасевич) при словах пісні на бандурі: „Ти воскреснеш моя Україно . . ." встав, а за ним юнацтво, — всі присутні на сцені і залі повставали і спонтанно відспівали національний гимн.

Цей успішний концерт був розрадою для присутніх.

Оксана Сімович

Заключна точка програми Академії Т. Шевченка у Фініксі „Кобзар" інсценізація

Відбулися довгоочікувані загальні збори Відділу ОУА „Самопоміч" у Філядельфії

В неділю 25-го квітня ц. р. в залі Українського Горожанського Клюбу на Найставні, відбулися при великому зацікавленні членства довгоочікувані загальні збори Віділу ОУА „Самопоміч".

Велика скількість присутніх (в тім 109 управнених до голосування) свідчила про вагу й значення для членства й місцевої громади тих зборів, що до останньої майже хвилини були неначе пробним каменем полагодження довгого, жалюгідного непорозуміння у одному з найкращих Відділів Самопомочі.

О год. 3.30 відкрив збори голова Відділу д-р Іван Олексишин, привітавши присутніх на зборах представників Централі Самопомочі в особах: голови С. Спринського, головного секретаря В. Палідвора, Р. Раковського, і Михайла Ковальчина, та всіх присутніх на залі. Зборами керувала Президія в складі: д-р М. Ценко-голова,В. Посполита - заступник голови і Т. Гриців-секретар.

Після прийняття запропоновано Управою Відділу порядку нарад-привітав всіх присутніх голова Головної Управи Самопомочі С. Спринський. Він підкреслив значення цієї організації, закликаючи присутніх, щоб ці збори проходили під гаслом єдности і співпраці, бо тільки тоді Відділ зможе виконати належно свої статутові завдання на добро членства і цілої нашої громади.

Згідно з ухвалою більшости присутніх (голосували тільки ті, що одержали картки до голосування) постановлено не відчитувати попереднього протоколу загальних зборів, а передати його верифікацію Верифікаційній Комісії в складі: І. Шаран, І. Куземський, Р. Беднарський, що були учасниками тих зборів.

Про діяльність Управи Відділу зложив загальний звіт його голова д-р І. Олексишин, а доповнили його секретар Р. Беднарський, скарбник І. Шаран, культ. осв. референт І. Крих та реф. сусп. опіки-Т. Дацик.

За Контрольну Комісію звітував інж. М. Нич-подаючи в імені комісії внесок на уділення Управі абсолюторії з висловленням подяки й признання за проороблену в тяжких умовинах працю.

За Товариський Суд подав короткий звіт д-р М. Диміцький.

Після, хвилинами, гарячої дискусії, що її предсідник зборів старався злагіднювати-забрав слово секретар Головної Управи Самопомочі, В. Палідвор, підкреслюючи найважливіші ділянки праці Самопомочі згідно з постановами статуту. Він звернувся до присутніх із закликом, що для добра організації, яка є понадпартійна-треба вступити на шлях повної співпраці всіх членів Відділу, треба всі ті жалюгідні непорозуміння, ту всю безкорисну полеміку письмами, чи в газетах залишити, а спрямувати всю енергію на позитивну працю у Відділі. Він зазначив зокрема, що нововибрана Управа повинна нав'язати тісну співпрацю з Кредитовою Кооперативою, що її спонзором є власне Відділ, а Управа Кооперативи повинна теж у спільному інтересі її членства дбати про гармонійну співпрацю з Управою Відділу. Пригадуючи присутнім колишню надзвичайно жертвенну працю й діяльність Відділу в Філядельфії, що був першим між всіма Відділами, і був заложений тому 24 роки, головний секретар передав на руки присутньої п. Наталії Андрусів привіт від Головної Управи Самопомочі для проф. Петра Андрусіва-першого голови Самопомочі. Зазначивши, що в 1972 р. припадає якраз 25-річчя існування нашої організації-що буде теж і Ювілейним 25-літтям Відділу Філядельфії. До того повинна нововибрана Управа Відділу якнайкраще підготовитися, а найкращим відсвяткуванням того ювілею будуть позитивні досягнення праці нової Управи при дружній, гармонійній співпраці всього членства Відділу.

Номінаційна Комісія в складі: М. Ковальчин, Р. Кравців, В. Яців, І. Крих, І. Мазепа, що вже перед загальними зборами докладали старань, щоб для добра й успокоєння серед членства узгіднити компромісову листу членів нової Управи Відділу - запропонувала такий склад нової Управи: - Степан Мазурок-голова, мґр Володимир Яців перший заст. голови, інж. Осип Німилович 2-ий заст. голови і як члени Управи: Іван Шаран, Іванна Климовська, Михайло Ковальчин, Іван Струк, Володимир Рудавський, Теодор Дацик, Теодозій Гриців, Осип Петрович.

Контрольна Комісія: д-р Александер Білик, інж. Михайло Караман, Володимир Білаїв, заступники: Іван Куземський, Іван Крих.

Товариський Суд: д-р Богдан Гнатюк, інж. Роман Кравців, д-р Володимир Процюк. Пропонований Номінаційною Комісією склад Управи, Контрольної Комісії й Товариського суду-після короткої дискусії - загальні збори затвердили більшістю голосів (87 за 22 проти).

Після короткої дискусії - загальні збори рішили на внесок д-ра В. Бачинського-привернути членські права трьом б. членам Відділу: М. Вайді, Демянчукові та Сумові під умовою, що вони як бувші члени Управи Відділу передадуть в найкоротшому часі діловодство й фінансові розрахунки новій Управі.

Після деяких ще запитів, на цьому вичерпано порядок нарад, а нововибраний Голова Відділу С. Мазурок в короткому слові-дякуючи в імені своєму, як теж усіх нових членів Керівних органів Відділу-закликав всіх до дружньої співпраці, щоб Управа могла належно розвинути свою діяльність.

І хоч офіційна частина зборів була закінчена-то на обличчях присутніх можна було вичитати вдоволення й полегшу, що нарешті Відділ Самопомочі у Філядельфії вийшов на правильний, здоровий шлях суспільно-громадського життя.

Треба повитати відрадне явище, що до нової Управи ввійшли люди різних політичних поглядів і що перемогла остаточно здорова думка української людини, що добро заслуженої організації є важливіше чим дрібні непорозуміння, і воно вимагає спільної, дружної співпраці, холодного, розважного підходу й оцінки справ у всіх тих що посвячували, посвячують й готові дальше посвячувати свій час, свій безкорисний труд для виконання шляхетних завдань, які стоять перед заслуженою громадською організацією, що нею є якраз Об'єднання Українців в Америці - „Самопоміч".

Треба підкреслити, що окрім зрозуміння серед членства ваги справи, то найбільше причинилися до успішного полагодження того затяжного непорозуміння, члени Номінаційної Комісії, що вже далеко перед загальними зборами докладали якнайбільш жертвенних старань, в тому напрямі-за що їм належиться щира вдяка.

А тепер перед новою Управою шляхетне завдання: з подвоєною енергією розвинути дружньо працю й надігнати втрачене впродовж майже двох років, щоб Відділ Самопомочі у Філядельфії знову віджив, щоб нав'язати поруч всіх других Відділів гармонійну співпрацю з Централею і щоб в колі членства всіх Відділів міг гідно відсвяткувати 25-річчя існування свого і Централі.

В. П-р

Майбутнє СУА очима молодої членки

(Закінчення зі стор. 3-ої)

ку зв'язків вони надіються відповідно розгорнути. Виховані в Америці, вони мають до того більші можливості, як їхні попередниці. Вони плянують широкі організаційні зв'язки, інформаційну українську роботу серед американського суспільства, різні культурні акції на університетах і в школах. Початок до цього вже зроблено успішною Виставкою українського малярства і народного мистецтва в ЛяСаль Коледжі, влаштованою цього року Відділом та Управою Філядельфійської Окружної Ради СУА. Далі молоді жінки мріють про місцеві радіопрограми для американського жіноцтва, про систематичні відгуки на статті в американській пресі на українські теми, про використання української вишивки на світових виставах моди. . .

Багато хто з наших молодих членок усвідомлює, що за два десятки років вони будуть керувати нашою організацією і матимуть вплив на формування українського громадського життя. Тому їм потрібно і це вони теж знають-ще багато наполегливої праці над собою, користання з досвіду і знання старших посестер.

Підсумовуючи ці висновки і беручи до уваги якість і кількість доросту, не можна не висловити оптимістичних надій на майбутність нашої організації. Немає сумніву, що з поступом часу підхід до окремих проблем і до засобів діяння вимагатиме змін, але ціль залишиться та сама—праця для української родини і спільноти.

Наталка Даниленко,
референтка Молодечих
Відділів СУА

ПЛАТІВКА

Торонто. — Власники радіопрограми „Пісня України" п-во Наумчуки видали нову довгограйну платівку під назвою „Ой, за лісочком", що є перевиданням совєтської платівки з України. На платівці записані різні пісні, переважно народні, в тому „Стоїть явір", „Любив мене мужичок", „Ой, за лісочком" та ін., у виконанні співачки Ю. Пашковської, хору „Десна" під керівництвом А. Пашина та ін.

Святочне прийняття у Філядельфії у Січневі Річниці

Дня 16-го січня 1971 року у Філядельфії відбулося Святочне прийняття з нагоди річниці проголошення Самостійности і Соборности Української Народної Республіки у Києві. Влаштував це прийняття заступник керманича ресорту зовнішніх зв'язків ВО УНРади на ЗСА редактор, Володимир Біляїв. Почесним гостем на цьому прийнятті був Віцепрезидент Української Народної Республіки (в екзилі), проф. д-р Микола Степаненко. Прийняття відбулося у спеціяльно для цього приготованій залі Українського Спортового Осередку „Тризуб" у Філядельфії, Па.

З-поміж запрошених представників чужонаціональних організацій були присутні: д-р Моріц Зічі — від мадярів, д-р Маріян Вашко — президент Слов'янської Культурної Федерації, Ян Ґайдош від словаків, Томас Шулц — від латвійців, Ерік Андерсен від норвежців, Ф. Мартінез і Альберт Де Ґера від Кубинців. З-поміж письмових привітів треба підкреслити привіти сенатора ЗСА — Ската і конґресміна Ґріна.

Між представниками українського громадянства були присутні також представники Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Української Народної Помочі, Літ. Мист. Клюбу, ОДВУ, ОбВУА, Братства Дивізії УНА, УПНІ, Українсько - Американського Респуб. Клюбу, Об'єднання Жінок Республіканок, Асоціяції Українських Професорів, АДУК, Українського Спорт. Осередку „Тризуб", Карпатського Союзу, Української Федер. Кредит. Кооперативи Самопоміч", Відділу „Самопоміч", Карпатської Січі, всі члени Управи Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії на чолі з головою інж. П. Лимаренком, письменники, промисловці та журналісти.

Було досить часу й нагоди вимінятися в дружній атмосфері думками, поглядами та вістками з присутніми представниками різних народів та американськими гостями на теми про сучасну поневолену Україну, про Державний Центр УНРеспубліки в екзилі, про УНРаду, про страшну сьогоднішню русифікацію на Україні, про захалявну літературу, про знову засудженого Валентина Мороза, про його новішу працю „Хроніка спротиву" українською і англійською мовами, а теж про появу англійською мовою „Чорновіл пейперс".

Між цим звернули увагу виступи англійською та українською мовами двох представників ВО і ДЦ УНРеспубліки в екзилі. Першим говорив керманич ресорту зовнішніх зв'язків ВО УНРади на ЗСА ед. Вол. Біляїв, який з дружиною були організаторами цього, на високому рівні святочного прийняття. Він привітав присутніх на прийнятті: Віцепрезидента УНР в екзилі, проф. д-ра Миколу Степаненка, в и сокопреподобних отців. представників чужонаціональних організацій, представників українського громадянства, друзів та приятелів. Передав привіт від імени Керманича Ресортів Зовнішніх Зв'язків Виконного Органу УНРади, д-ра Василя Федорончука, в імені самої високої установи, яку він має честь репрезентувати на терені ЗСА разом з іншими членами Представництва ВО з осідком в Ню Йорку, на чолі з головою - директором, Іваном Крамаренком. Дякував далі за такий численний відгук прийти і вшанувати, з нагоди світлих річниць Актів Соборности і Самостійности—Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі, в особі Віцепрезидента проф. Миколи Степаненка і сказав: „Представників тих народів, які так, як і наш український нарід сьогодні перебувають в московській неволі, Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі прирікає беззастережню підтримку і співпрацю в єдиному фронті боротьби проти московського комунізму. Від них український нарід та українська еміграція сподіваються того самого".

Представникам американського політичного світу, представник ВО УНРади на ЗСА ред. В. Біляїв, висловив признання від імени ДЦ УНР в екзилі для свободолюбимої Америки, яка дає поневоленим народам приклад і надію. Накінець висловив признання за моральну й матеріяльну підтримку ДЦ УНР в екзилі і закликав їх всіми силами стреміти до „створення одного національного фронту самостійницьких українських організацій". На самий кінець висловив признання своїм найближчим співпрацівникам, заявляючи: „Членам і урядникам Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії ґратулюю за їх невтомну працю, що уже понад 20 літ є матеріяльною і моральною базою існування ДЦ УНРеспубліки в екзилі".

Опісля коротке слово сказав в англійській і українській мовах Віцепрезидент УНР в екзилі проф. д-р Микола Степаненко. З нагоди 53-ої річниці проголошення самостійности і 52-ої річниці проголошення соборности УНРеспубліки привітав присутніх від імени Президента Лівицького, від імени голови УНРади Маковецького, від голови уряду Довгаля та від усіх діячів Державного Центру в екзилі. Підкреслив, що як кожного і цього року потайки наші брати і сестри в поневоленій Україні відзначають славні січневі ювилеї самостійности і соборности, в яких бачать надію на визволення, — бачать символ новітньої епохи українського національно-державного життя. Підкреслив героїчну, збройну боротьбу за самостійність вояцтва Армій УНРеспубліки, як теж опісля боротьбу націоналістичного підпілля (ОУН) — по першій світовій війні протягом останнього півстоліття. Оця боротьба на українських землях поневолених окупантами, а сьогодні Москвою стали непохитними ідеалами й заохоченням до дальшої боротьби проти одного ворога України — московського комунізму.

Микола Вайда

Літній курс української мови

Славістичний Відділ Манітобського Університету в Вінніпеґу проголошує початковий курс української мови (52.091 Introductory Ukrainian), що відбудеться від 5-го липня до 18-го серпня, 1971 року.

Щоденні виклади, що включають теорію, лябораторію й розмовну практику, провадитимуться ранками від год. 8.30-11.20.

Тому що згаданий курс дуже інтенсивний, учасники не зможуть записатися на інші курси.

Він є важливий і для тих, що хочуть вивчати українську мову й для тих, що мають на меті удосконалюватися в українїстиці, а особливо він необхідний для учителів. Цей курс дає студентові шість кредитів.

Тому, що викладання української мови в державних школах в майбутньому поширюватиметься, учителі мають цього року добру нагоду використати цей курс; тим більше, що в наступному літі запляновaний тільки вищий курс (52.125 Intermediate Ukrainian).

За додатковими інформаціями можна вдатися до Славістичного Департаменту, а за аплікаціями звертатися негайно до: Summer Session Office, Fletcher Arque Building, University of Mantitoba, Winnipeg 19, Man. Canda.

ДЕЛЕҐАТИ КОНҐРЕСУ ПРОФСПІЛКИ „ЛЕЙДІС ҐАРМЕНТ" на своїй Конвенції в Маямі Біч на Флориді схвалили в резолюціях різні вимоги соціяльного характеру, в тому й вимогу мінімальної оплати за 1 робочу годину у висоті 2 доляри 50 центів. Таке рішення прийнято тому, що в країні далі існує інфляція і робітники, які заробляють мало, не можуть з родиною вижити на належному рівні.

Традиційна Ялинка 83-го Відділу СУА

Фраґмент із п'єси „Святвечірня зірка".

Кожного року, за час свого 6-літнього існування, 83-ий Відділ Союзу Українок Америки (СУА) власними силами ставить імпрезу для дітей дошкільного віку, — „Традиційну Ялинку". Ціллю цієї імпрези — дати нагоду дітям безпосередньо побачити й пережити фраґменти з культури різдвяних свят, вплетені в оригінальний зміст нової п'єски. Цією імпрезою ми стараємося продовжувати довголітні надбання наших предків через конкретні вияви наших традицій — тоді діти відрізнятимуть наші, повні християнського змісту традиції від тих, з наголосом на комерційність і зовнішній блиск. Вони завжди пам'ятатимуть ці радісні дні українських свят і розповідатимуть другим про їхню красу.

Авторка цьогорічної сценки „Святвечірня зірка" — членка Відділу Катря Червоняк, відома зі своїх цікавих казок для пластового новацтва. Дія починається перед Святою Вечерею. Діти (Х. Саляк, А. Роговська, О. Куровицька) прикрашують ялинку. Мама (Л. Дума) і тато (Ю. Соробей) приготовляються до вечері. Орися (О. Куровицька) дістає доручення очікувати першої зірки; не дочекавшись — засипляє. Забавки під ялинкою оживають (Заєць — М. Івашків, М'яч — У. Кекіш, Медвідь — Р. Титла, Астронавт — А. Титла, Кубики — А. Бідяк, А. Лучечко, Р. Лучечко). Вбігає Сміхун (Р. Івасиків) і сповіщає про нещастя: лютий Чортисько (Ю. Турчин) взяв в полон Різдвяну Зірку й передав страшним потворам небесного простору — „Зорегасам" (Л. Городиська, С. Кордуба, Д. Ґенза, Т. Оберищин, Л. Саляк, Х. Саляк). Люди не знають, коли сідати до Святої Вечері, тому Забавки рішають визволити Зірку і сідають на ракету, щоб побороти Зорегасів. Вкінці це їм вдається, Зірка сходить на вершок скелі і починає ясно світити. Орися прокидається і сповіщає всіх, що Зірка зійшла. Молитвою починають Святу Вечерю і на кінець колядують, а публіка на залі підхоплює.

Цю імпрезу уважаємо за виховну дію. Впродовж трьох місяців п-ні Ніна Січинська, режисерка п'єски, переводила проби, навчаючи дітей виконувати ролі і говорити поправною українською мовою. В цей спосіб діти нав'язують товариство, закорінюють знання мови та плекають українську духовість і почуття приналежности. Також багато праці доложила Дарія Ґенза, яка скомпонувала й приготовила оригінальну хореографію. Ролю Різдвяної Зірки виконала 11-літня Оля Ґенза, яка виконала тяжкі балетні кроки, піруетки і т.п. До вдалих декорацій небесних просторів причинилася малярка Галина Титла. Матері подбали про оригінальні строї.

Публіка підтримала виховні зусилля Відділу своєю численністю, даючи заохоту до дальшої праці. Варто підкреслити, що це одна з найкращих нагод для дітей дошкільного віку гарно й свобідно забавитись. Серед приємної атмосфери не тільки діти, але й батьки добре погуторили, забавились, — чим збагатили дохід в касі, який призначений на покриття коштів видання книжечки для дошкілля п.н. „Кіт Музика", пера відомої письменниці Діми, з чудовими ілюстраціями Ека — Едварда Козака. Книжка є в розпродажі по українських крамницях в Ню Йорку.

Зірка Галів

Заключна сценка із „Святвечірньої зірки"

Лікарі-випускники в СССР будуть присягати партії

Київ. — До всіх вищих медичних закладів розіслано текст „присяги" для молодих випускників-лікарів, які від 1971 року будуть обов'язково „клястись" на вірність своїй професій та комуністичної партії. Текст такої „присяги" затвердила для всього Совєтського Союзу Верховна Рада СССР у Москві. Вона розпочинається словами: „Дістаючи високе звання лікаря і розпочинаючи лікарську практику, я урочисто клянусь: всі сили присвятити покращенню здоров'я людині" і т. д. Закінчується текст довгої „присяги" наступним реченням: „Клянусь у всіх моїх діях керуватися принципами комуністичної моралі, завжди пам'ятати про високе звання совєтського лікаря, про відповідальність перед Народом і Радянською Державою". Присягу - клятву будуть давати всі совєтські піддані, які закінчують на території СССР вищі медичні школи.

ПАПА, КУРІЯ І УКЦЕРКВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дини церкви та звідтам проголосив II Ватиканський Собор. Писала преса, що це викликало констернацію серед Курії. Видно Папа Іван XXIII міг сподіватися збоку Курії таких перешкод у Ватикані, що йому могло б бути трудно скликати Собор взагалі.

Центральною ідеєю Папи Івана XXIII було налагнання приязних зв'язків зі східніми православними Церквами. Звідси його становище, що Східні Католицькі Церкви правно й фактично повинні повернутися до стану з-перед церковкого розколу (1054). Це означало повну ліквідацію Східньої Конґреґації, як непотрібної.

В 1963 р. перебував я в Римі саме тоді, як відповідна Соборова Комісія цілою силою працювала над Східнім Декретом. Заходив я до Папського Орієнтального Інституту, де мав кількох знайомих професорів істориків, співучасників XI Міжнародного Конгресу Істориків в Стокгольмі (1960). Я був поінформований про хід праці над Східнім Декретом, та яке становище займали поодинокі члени Комісії, прихильники та противники повних прав Східніх Церков. Один із професорів церковного права златинщений грек мав прямо з катедри осуджувати це „новаторство" Папи Івана XXIII. Нема чого дивуватися, що й нині, після прийняття того деким незлюбленого Декрету та його торжественного підписання Папою Павлом УІ, деякі з Курії таки його не визнають. Противники випущення Східніх Церков з болючих обіймів Куріяльних достойників з м обілізували низку вчених, які у своїх працях доказували, що Соборовий Декрет про Східні Церкви нічого не змінив. Між ними є латинники, є також східні, між ними є й українці. Один богослов голосно проголосив, що Собор нічого конкретного не ввів. Всі постанови Декрету це, мовляв, тільки побажання Отців Собору, дармащо саме Декрет ясно означає тверді й конкретні вирішення.

Кардинал де Фюрстенберг с у ґ е р у є, що Собор абсолютно нічого нового не вніс, що старе канонічне право для східніх Церков все ще зобов'язує, навіть там, де воно виразно противиться постановам Соборового Декрету про Східні Церкви. В практиці рішає все сама Східня Конґреґація.

Лист кардинала де Фюрстенберґа складається з двох частин: перша відноситься до прохання Синоду УКЦеркви в справі Київсько - Галицького Патріярхату. В листі мала б бути подана відповідь Папи на цю справу. В другій частині листа кард. Фюрстенберґ виявляє свої погляди та заперечує право УКЦеркви на помісність, нібито переказуючи бажання Папи, а на ділі свої власні. Хоч обі частини відносяться до двох окремих справ, то в листі вони пов'язані так, немов би вони становили цілість та були відмовним „Посланням Пэпи до улюбленого українського народу". Цим кард. де Фюрстенберґ може викликати тільки обурення та вороже наставлення до цілого Ватикану, включно з Папою.

Почав виходити український католицький журнал „Назарет"

Чикаґо. — Складене технічним способом на „веритай пері" перше число нового релігійного католицького журналу українською мовою під назвою „Назарет" вийшло в Чикаґо, з позначенням „Весна 1971". Журнал є друкованим періодичним органом Екуменічного Центру ім св. А. Великого в Чикаґо. Ціна примірника 1 доляр Число багато ілюстроване. Головним завданням цього релігійного журналу є, як сказано в слові „Від редакції", поширювати екуменічний діялог серед Божого люду. У пресовому комунікаті з нагоди виходу першого числа „Назарету" сказано, що „нашим головним завданням вважатимемо ширення любови ближнього і духа жертвенности для Христа і що журнал буде пояснювати „Декрети Другого Ватиканського Собору, вважаючи їх базою нашої видавничої діяльности". Журнал редагує Редакційна Колеґія, склад якої не подано. В першому числі „Назарету" надруковані статті: Владика Андрія (Сапеляка), о. д-ра А. Пекара, ЧСВВ, д-ра Л. Мидловського, о. М. Нички, ЧСВВ, о. шамб. Я. Свищука та ін. „Назарет буде містити „матеріяли про Святу Землю, яка зовсім природньо являється центром християнських традицій" і пропаґуватиме візантійське мистецтво та архітектуру. На обкладинці першого числа поміщена фотознімка, з підписом: „Ранок в Назареті на тлі церкви Благовіщення, біля якої є приміщена синагога".

Вийшла з друку Пам'яткова книжка...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

більшості з фотографіями членок; привіти від різних товариств, організацій, установ, підприємств та окремих осіб, які сприяли виданню і таким шляхом вітають Союзянок, з Конвенцією, дякуючи за надзвичайно велику й різноманітну працю СУА. В кінці залишене місце для автографів.

Виданням конвенційної книжки, що є одним із найкращих серед такого типу видань, займалися членки Конвенційного Комітету при Окружній Раді СУА в Нюарку, Н. Дж. Редакційну Колеґію очолювала п-і Лідія Гладка. Багато праці в це видання вклали пані: Ірена Кіндратчук, голова Конвенційного Комітету, Люба Лапичак, Ольга Гнатик, Ольга Муссаковська, Галя Бобеляк, Леся Стебельська, Пелагія Кучкуда. Редакційній Колеґії своїми фаховими порадами допомагали редакторка журналу СУА „Наше Життя" п-і Лідія Бурачинська. Зацікавлені працею українського жіноцтва в Америці, згуртованого в СУА знайдуть у цій книжці дуже багато цінних інформацій. Майже всі матеріяли опубліковані українською мовою; у виданні подано багато ділових українських адрес.

У ПРИСЛАНОМУ З ФРАНЦІЇ АВТІ типу „фольксваґен", у порту Елізабеті, Ню Джерзі, 22-літня працівниця митного уряду знайшла 96 фунтів отруйної „героїни", що її намагався прошмуглювати французький горожанин Роже Делюе. Винуватця заарештовано.

ПОВІДОМЛЕННЯ ОУВФ

Організації Українського Визвольного Фронту інформують:

У зв'язку із заповідженим бенкетом у честь новонайменованих Ватиканом єпископів о. прелата Івана Стаха і о. шамбеляна Василя Лостена без рішення Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви та згоди Верховного Архиєпископа, інформуємо, що члени ОУВФ в тому бенкеті не приймуть участи.

ОУВФ в ЗСА у своїй заяві до справ помісности і патріярхального завершення УКЦеркви станули на становищі, що згадані Отці Духовні не повинні приймати номінації на єпископів без згоди Синоду УКЦ і Верховного Архиєпископа.

Досі ніде не з'явилося становище Синоду УКЦ або Верховного Архиєпископа, який одобрив би це рішення Ватикану.

ОУВФ притримуються договору в Бересті, якщо йдеться про Українську Греко - Католицьку Церкву, і Декрету Вселенського Другого Ватиканського Собору про Східні Католицькі Церкви.

Ню Йорк, 14 травня 1971 р.

Український фільм на американському

(Закінчення зі стор. 1-ої)

майстра — і в кінці відбиває з намащеної чорною фарбою дошки перший друк нового дереворита, зображення двох баранячих голів з рогами, збитими докупи. Цей останній кадр дійсно вражає, немов удар. Фільм виконано на рівні сучасної американської фільмової техніки.

Кіномистець С в я т о с л а в Новицький був на Фестивалі під час показу його фільму в товаристві молодого кінознавця і працівника кіна та кінорецензента Романа Савицького, працівника Бібліотеки в Елизабет, Н. Дж., автора каталогу „Фільмотека", який вперше в ЗСА включив до міжнародного огляду художніх кінофільмів також продукцію українських картин в Україні, в тому фільми Олександра Довженка.

Святослав Новицький, який так вдало передав мовою фільму процес праці над дереворитом, здобувши середню освіту, закінчив режисуру і акторський факультет із званням „бакалавра мистецтва" в Пассадіні, в Плейгавз коледжі, де вчився спільно з відомим тепер актором Дассі Гофманом. Потім працював у канадійдійській СіБіСі, де виступав як актор, опісля закінчив фільмові студії в Колюмбійському Університеті в Ню Йорку, де дістав „мастера" з кіномистецтва в 1964 р. Два документальні фільми, над якими співпрацював цей мистець для Американської Інформаційної Аґенції, дістали світові нагороди: „Архітектура ЗСА" — за монтаж С. Новицького, і „Транспорт ЗСА" — за його ж кінооператорську майстерну працю. Фільми йшли в багатьох країнах світу. Впродовж наступних чотирьох років С. Новицький працював у СіБіЕс для телевізії, як редактор кіноновин, і його прізвище з'являлось що п'ятниці вечорами на каналі ч. 2 під час новин, тепер — вже півроку, він є віцепрезидентом к і н о ф і р м и „Артскоп" у Ню Йорку.

Крім фахової праці в канадійському і американському кіно, Святослав Новицький чимало зробив для українського кіна, в ділянці документалістики. У Канаді він дав фільм „Збіжеві велетні", що йшов через телевізію в тій країні (про роботу елеваторів у степах Канади, де працюють десятки тисяч українців); цього року після майже піврічної праці вийшов його найновіший фільм „Барани в дереві", вже з рамени фірми „Артскоп", де в процесі підготови є й інші фільми. С. Новицький тепер працює над документальним фільмом про Церкву-пам'ятник у Бавнд Бруці Н. Дж., присвячену жертвам штучно викликаного московсько-большевицьким окупантом голоду в Україні в 1932-33 роках, та закінчує монтаж свого документального фільму про „Молодий Театр" у Ню Йорку, який — сподівано — буде існувати й далі, бо в ньому є справжня потреба культурної частини української громади.

На багатьох столах у коридорах в „Ню Йорк Гілтоні", як на полтавських ярмарках у давнину, розкладені сотні друків: вони запрошують з а ц і к а в л е н и х придбати короткі документальні фільми, подають адреси, де можна замовити фільм хоч і самому про себе, дають адреси лябораторій, де можна реставрувати пошкоджену кінострічку і т. д. У гарно виданому каталозі 16-міліметрових фільмів-короткометражок із Канади, що їх також можна придбати в ЗСА, на „нещасливій" 13-ій сторінці з радісним почуттям зустрічаємо репродукцію одної з картин українського маляра (примітивіста?) п. Курилика: селяни біля української білявки-мазанки хати, але та хата стоїть у Канаді... 10-хвилинний кольоровий фільм зветься „Курилик". У поясненні сказано, що ця спокійна кінорозповідь п о з н а й о м и т ь глядача із талановитим мистцем В. Куриликом, який присвятив свою творчість „змалюванню життя на фармах у преріях, як і відображенню життя в Україні, про яку так багато йому розповідав батько. Цей фільм є малюнком минулого, історією батька й сина, розказаною з такою теплотою і ніжним гумором". Одна копія фільму коштує 120 долярів, а фільму „Барани в дереві" 125 долярів.

Українські відвідувачі американських бібліотек, котрі мають у програмі своєї праці висвітлювання 16-міліметрових кінофільмів, могли б прохати керівників бібліотек, щоб вийняли й показали їм саме ці фільми.

Леонід Полтава

ЗУСТРІЧ З УКРАЇНОЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ла протестом проти скасування державної автономії України російським урядом. В 1791 р. Капніст їздив до Берліну прохати пруської допомоги на випадок повстання проти Росії на Україні. Одначе це прохання не увінчалось ніяким успіхом. В. 1798 р. він видав комедію „Ябеда" — вона осуджувала російську політику на Україні. Капніст генеральний суддя (1802 р.) та маршалок Полтавської губернії (з 1820 р.) обороняв українські інтереси.

Перед нами бразилійська марка із 21-го лютого 1964 р. присвячена століттю народин Коельо Нето (1864 - 1934), відомого бразилійського письменника. Що ж бразилійський письменник мав би спільного із Україною? Та коли приглянутись ближче його діяльності, то побачимо, що він був прихильником незалежности України і невтомного інформатора бразилійців про українські справи.

Згадані тут марки кидають жмутик світла на пов'язання поштових випусків із Україною. Ці випуски, немов призабуті квіти у незамітному квітнику, все це ждуть від нас зацікавлення та теплого погляду.

В ПЕРШУ НЕДІЛЮ МІСЯЦЯ

6-го червня 1971 року

— відбудеться —

ВІДПУСТ

при манастирі св. священм. Йосафата

в ГЛЕН КОВ, ЛОНҐ АЙЛЕНД, Н. Й.

Просимо ласкаво всіх узяти численну участь.

ОО. ВАСИЛІЯНИ

Головна Управа Т-ва к. Вояків УПА

ІМ. ГЕН.-ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ в ЗСА

повідомляє, що

XIV З'ЇЗД ТОВАРИСТВА

— відбудеться —

в днях 22 і 23 травня 1971 року

З НАГОДИ XIV З'ЇЗДУ ВЛАШТОВУЄМО

ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

на яку запрошуємо Українське Громадянство.

Початок З'ЇЗДУ о год. 11:30 перед полуднем.

Початок ТОВАРИСЬКОЇ ЗУСТРІЧІ о год. 7:30 вечора

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при 301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y. 10703

В ПРОГРАМІ ТОВАРИСЬКОЇ ЗУСТРІЧІ:

Слово: пані Надії Голяш-Марійки.

„Сім Струн" Л. Українки — виконують Старші Юначки Осередку СУМА в Йонкерсі, під кер. Олени Футали.

Виступ „КАРАВАНИ" з Нюарку, Н. Дж. в складі: Роман Яськів, Іриней Коваль, Роман Канюка, Богдан Бемко. Акомпаніямент: Анета Коваль і Богдан Кряк.

Увага! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

— влаштовує —

СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

в неділю, 6-го червня 1971 року

НА ПЛОЩІ

УПЦеркви в Бетгел, біля Честера

ПРОГРАМА:

1. Посвячення Прапору Окружного Комітету;
2. Промова сенатора Павла Юзика — члена Канадійського Сенату та заступника головного предсідника УНС.
3. Виступ хору Пластової Станиці в Філядельфії „Незабудьки" під мистецьким керівництвом студентки Ярки Коморовської.
4. Виступ танцювальної групи Катедрального Храму св. Володимира УПЦеркви в Філядельфії — під керівництвом М. Солтиса.
5. Привіт від українського кандидата на конґресмена Михайла Кіцака.
6. Виграша цінних нагород, уфундованих Окружним Комітетом.
7. Вручення нагород членам „Клюбу Заслужених Союзовців".

ВСТУП НА СВЯТО — ЛИШ ОДНОГО ДОЛЯРА ВІД ОСОБИ.

Оркестра — Павла Малинівського з Честеру

До участи в святі та зустрічі з Достойним Сенатором Павлом Юзиком запрошуємо Українське Громадянство та всіх Членів УНС Філядельфійської Метрополії та доокoличних місцевостей.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ — ВІДД. ч. 3 і ЛЕМКО-СОЮЗ — ВІДД. чч. 5 і 16 в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

запрошують на

на ЛЕМКІВСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

(Звуковий кольоровий фільм)

що відбудеться

в суботу, 22-го травня 1971 року

о год. 6:30 веч. в ШКОЛІ СВ. О. МИКОЛАЯ

212 President Street, Passaic, N.J.

Після фільму

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА

Оркестра Д. МЕРЕНА

Увага! Читайте книжку Увага!

адв. ЯРОСЛАВА ГРИНЕВИЧА п. н.

„Доля України на митарствах"

В ній знаходиться м. ін. около 30 статтей українсько-польської політичної тематики, опрацьованих на основі наукових джерел.

Недавні події в Чикаґо, де наші студенти виступили публічно проти польського імперіялізму, цінять цю книжку, що про неї висказалася позитивно критика, незвичайно актуальною.

Книжку в ціні 2.00 дол. можна набути в книгарні „Свободи" і других українських книгарнях.

Запас книжки на вичерпанні.

ДЖЕРЗІ СИТІ й ОКОЛИЦЯ!

В п'ятницю, 21-го травня 1971 року

в год. 7-ій веч.

в приміщенні

Українського Народного Дому

при Fleet & Oakland Ave., Jersey City, N.J.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати наступних Відділів:

з Джерзі Сити: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт з діяльности Окружної Управи;
2. Вибір нової Окружної Управи й Контрольної Комісії;
3. Обговорення пляну організаційної праці;
4. Обговорення Союзового Дня;
5. Доповіді головних урядовців;
6. Різне.

В зборах візьмуть участь:

ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ з канцелярії УНСоюзу та СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор.

ЗА УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:

Мирон Сірий, голова Дмитро Дидик, секр.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 14-го травня 1971 р. упокоївся в Бозі на 86-му році життя в Ню Йорку, наш Найдорожчий

ТАТО, ДЗЯДЗЬО і ПРАДЗЯДЗЬО

бл. п.

о. ЙОСИФ КОСТЕК

довголітній парох Бережниці Королівської, повіт Жидачів, почесний Крилошанин Львівської Митрополичої Консисторії.

ПАНАХИДА в неділю, 16-го травня 1971 р. о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні Quinns, Astoria, L.I. СВЯЩЕНИЧИЙ ПОХОРОН в понеділок, 17-го травня 1971 р. в церкві Чесного Хреста, 31-ша Аве і 30-та вул., Асторія, Л. Ай. о год. 7:30 веч., Похоронна Служба Божа в церкві Чесного Хреста у вівторок, 18-го травня 1971 р. о год. 9:30 ранку, після чого похорон на цвинтарі Woodlawn, Bronx, N.Y.

Горем прибиті:

ЕВГЕН і МАРІЯ — син і невістка
ОЛЬГА і МИКОЛА БУБНЯК — донька і зять
СОФІЯ і інж. ВОЛОДИМИР ПАТРИЛО — донька і зять
д-р ОЛЕКСАНДЕР і РЕНАТА — син і невістка
ІРЕНА і ІВАН ГУНЧАК — внучка з мужем
сестра НАТАЛІЯ ЧСВВ — внучка
ОЛЕКСАНДРА, ХРИСТЯ, ОРИСЯ, МІШЕЛ — внучки
ЛІДА, ГАЛИНА, АДРІЯННА — правнучки
АЛЕКСАНДЕР і МАРТА — брат з жінкою і Рідною в Канаді
д-р ЙОСИФ і д-р ГАЛИНА — братанок з дружиною в Польщі
РОМАН і КІРА СКОРОБОГАТІ — сестрінок з дружиною

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 16-го травня 1971 р. упокоїлася в Бозі на 70-му році життя

бл. п.

ЗИНОВІЯ МАРІЯ ЯЦКІВ з дому КОСТИК

б. учителька і вдова по бл. п. Миколі Яцків.

ПАНАХИДА буде відслужена у вівторок, 18-го травня 1971 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Helen Trzaska, 648 Fourth Ave (18-19 St.), Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 19-го травня 1971 року о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая, 256 19th Street (між 5-6 Еве.), Бруклин, Н. Й., на цвинтар St. Charles, Farmingdale, L.I.

В смутку залишені:

син — РОМАН і Родина
сестра — СТЕФАНІЯ в Україні

З НАГОДИ ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ

бл. п. АНДРІЯ МУДРИКА

та

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. Інж. АНДРІЯ ПАЛІЯ

колишніх директорів „Маслосоюзу" у Львові буде відправлена за спокій Їхніх Душ

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в дні 29 травня 1971 р. в год. 9-ій ранку

в ЦЕРКВІ СВ. МИКОЛАЯ при вул. Белвудс

в ТОРОНТІ, Канада

Того самого дня в год. 11:30 перед полуднем буде відправлена

ПАНАХИДА

НА МОГИЛІ бл. п. Інж. АНДРІЯ ПАЛІЯ

та безпосередньо по тім, відбудеться на тому ж кладовищі „Проспект" (секція 35 — вхід від вул. Еглінтон)

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

НА МОГИЛІ бл. п. АНДРІЯ МУДРИКА

Про молитви та участь просять

РОДИНИ ПОКІЙНОГО та БРАТСТВО МАСЛОСОЮЗНИКІВ

Замість квітів на могилу Невіджалуваного Первоієрарха Української Православної Церкви

св. п. Блаженнішого Митрополита ІОАНА

складаємо 25.00 долярів

на Церкву-Пам'ятник у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Степан і Наталка ФЕДИНЯК

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що дня 30-го квітня 1971 року відійшла у Вічність на 78-му році життя в Дрогобичі, Україна наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

ПАВЛИНА з РОМАНЯКІВ

МИКИТА

Вдова по залізничім начальнику стації в Дрогобичі.

ПОХОРОН Покійної відбувся 3-го травня 1971 р. в Дрогобичі.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

буде відслужена

в СУБОТУ, 22-го ТРАВНЯ 1971 р. о год. 7-ій рано

в Церкві СВ. О. МИКОЛАЯ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

Горем прибиті:

РОМАН — син з дружиною ГАЛИНОЮ
ІГОР і ЛІДА — внуки
МАРІЯ ВЕСЕЛА — сестра
ЛЕВ РОМАНЯК — брат
Родина в ЗСА, Канаді та Україні

Михайло Гентош і Ольга Маліщак переобрані на голів Окружних Комітетів

(Закінчення з 1-ої стор.)

єднали членів. Голова округи інформував, що він особисто відвідував секретарів в різних місцевостях, а коли заходила потреба, то допомагав їм в праці.

Приявний на зборах головний радний Степан Гавриш висловив признання голові округи Михайлові Гентишові за добру опіку округи, в якій тому 77 років був заложений УНСоюз. Він сказав, що голова округи, не зважаючи на його старший вік, є добрим секретарем 305 Відділу і кожного року збагачує союз десятками нових членів. С. Гавриш звернув увагу на Відділи, які не проявляють жадної союзової діяльности, не відбувають зборів, не беруть участи в окружних нарадах. На його думку, управи таких неділяльних Відділів мусять бути заступлені новими людьми, які будуть мати заінтересовання в загально-союзових справах. Він рівно ж з'ясував стан цілости УНСоюзу, вказуючи на стабільну господарку, при чому навів багато фактів, включно з виплатою високої дивіденди членам, яка за минулий рік виносить понад 410 000 дол.

В дискусіях порушено багато справ Округи і Союзу, як цілости. Присутній на зборах о. Роман Ганас заторкнув справу союзової опіки над немічними старшими людьми, пропонуючи, щоб УНСоюз для таких осіб будував спеціяльні старечі доми в стейтах Флорида або Арізона. С. Гавриш інформував, що УНС має приміщення для своїх членів-пенсіонарів, а саме Союзівку, яка була якраз на ту ціль закуплена.

На внесок о. мітрата Гілярія Врубльовського обрано управу у складі: Михайло Гентош — голова, Йосиф Чабан — заступник голови, Галина Словік — секретарка і Адольф Словік — касир. Перевибраний голова Михайло Гентош заявив, що дальше буде відвідувати всі Відділи округи і доложить всіх зусиль, щоб в біжучому році округа здобула 150 членів. На внесок секретаря Йосифа Сидора збори одноголосно ухвалили, щоб Окружний Комітет поробив заходи в справі радієвих передач. Рівнож збори схвалили відбути фестин-пікнік або спільну прогулянку на Союзівку.

Збори відкрив і закінчив молитвою о. мітрат Гілярій Врубльовський, а опісля відбулась спільна перекуска, яку приготовив секретар Йосиф Чабан.

Річні Збори округи Вілкіс Беррі почались в год. 7-ій вечером того самого дня в залі Американського Легіону в Вілкіс Беррі. Їх відкрила і ними проводила голова округи пані Ольга Маліщак. Обов'язки секретарів сповняли пані Мілдред Добранська — секр. англійської мови, і Василь Стефурин — секр. української мови. За цілість діяльности Окружного Комітету в минулому році вичерпний звіт склала пані Маліщак — голова округи. Вона інформувала, що округа об'єднує 9 Відділів, які разом нараховують понад 750 членів. В звітовому році всі 9 Відділів були активні і разом дали 29 членів, а найкращим секретарем був Іван Гренишин, який приєднав 11 членів. Звіт пані Маліщак доповнили представники поодиноких Відділів, інформуючи коротко про свою діяльність.

Приявний на зборах головний радний Степан Гавриш зложив гратуляції управі Окружного Комітету за те, що з їхньої ініціятиви вперше в історії міста Вілкіс Беррі посадник міста Мек Глин підписав проклямацію в 53-тю річницю проголошення незалежности української Соборности. Опісля він говорив про організаційну працю Окружного Комітету та цілости Союзу. За його словами, УНС має всі можливості дальшого росту, йдучи до наміченої мети, а саме здобуття 100 000 членів до наступного ювілею. При тому він навів ряд практичних порад, вказуючи як продати „товар УНСоюзу".

В дискусіях порушено ряд справ, які відносились до діяльности округи та цілости Союзу. Мгр. Роман Дяків навів ряд практичних порад для піднесення престижу Окружного Комітету.

Приступаючи до вибору нової управи, на пропозицію Івана Блищака обрано: пані Ольга Маліщак — голова, Василь Валігун — заступник голови, Василь Стефурин — секретар української мови, пані Мілдред Добранська — секретарка англійської мови, пані Катерина Лукач — касир і мгр Роман Дяків — референт зв'язків і координатор. До Контрольної Комісії обрані: пані Євгенія Ваславська, Іван Блищак і Григорій Гровзьо.

Перевибрана голова пані Ольга Маліщак запевнила, що в біжучому році доложить усіх зусиль, щоб округа здобула 50 нових членів, що було б вперше в часі її існування. Вона рівнож запевнила, що спільно з іншими членами управи Комітету буде старатись відновити ту союзову діяльність, яка колись так гарно розвивалась на території Вілкіс-Беррської округи.

На закінчення зборів відбулась спільна перекуска, під час якої продовжувалась дискусія на союзові теми.

У Бельгії відбувся совєтський „День України"

Брюссель. — Заходами бельгійської комуністичної партії і „Товариства дружби Бельгія - СССР", відбулася „Декада совєтського мистецтва" у м. Льєж. Тому, що в Бельгії є кілька сотень вихідців із СССР, у тому переважно українок, яких комуністична пропаганда зуміла переконати в щасті й добробуті в Україні, на тій декаді один день спеціяльно призначили для Української ССР, у „Палаці конгресів" у Льєжі. Там виступав з доповіддю і самохвальством письменник-комуніст Натан Рибак, як голова „Українського відділення Товариства совєтсько - бельгійської дружби". Виступали також мадам Брендаль, голова „Товариства бельгійсько - совєтської дружби міста Льєжу". Вона вихваляла „совєтських людей", особливо українських і вірменських артистів, які під зливним дощем виступали з піснями на площі Льєжу „в користь дітей - калік і хворих дітей Бельгії", твердячи, що „совєтські люди показали нову, комуністичну мораль". Під час „Українського дня" в „Палаці конгресів" були виставлені сотні дитячих малюнків, у тому і Української ССР роздавали там агітки — туристичні проспекти з краєвидами з України, Вірменії, Таджикістану, показували „київські моди" з допомогою вродливих дівчат - модельєрок із Києва, котрі розмовляли лише російською мовою та знали по кілька французьких слів. У мистецькій частині, навперемішку з вірменськими й ін. артистами, виступав бандурист А. Омельченко, ансамбль „Дружба" зі Львова, „українські художні гімнастки Любов Парадієва і Наталія Овчиннікова", а потім, як писала „Радянська Україна" з Києва з 5 травня, „на декаді з прилавками організовано продажу наших товарів, у ресторані палацу, не знаючи втоми, київський кухар Олег Пилипенко вражав витончених гурманів своїми борщами і котлетами". Під час „Дня України" представники вільної української спільноти у Бельгії роздавали тисячам бельгійців відповідні летючки з поясненнями, що Україна — це колонія совєтської Росії.

СЕНАТОР ДЖАН СТЕННІС ІЗ ПІВДНЯ ВНІС законопроєкт, який, якщо буде прийнятий, дуже обмежить право Президента ЗСА розпочинати воєнні дії ширшого маштабу без попередньої згоди Конґресу. Сенатор Стенніс є головою Сенатської Комісії Збройної Служби.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

„Чорноморська Січ" — „Ель Кондорітто" СК 5 : 1

Орендж, 2-го травня. — Цю високу перемогу „Ч. Січ" здобула у відплатних лігових змаганнях, що відбулися на площі Орендж. Південно - американська дружина виявила велику завзятість і відзначалася швидкістю, але цим вона не могла дорівняти добре зіграній і технічно заавансованій українській дружині. „Ч. Січ" панувала в грі, особливо в першій половині, в якій цим разом напад використав кращі можливості і здобув 5 голів. Вже в першій півгрі вислід був 4:0. Його встановили: М. Фарміга 2. Д. Паливода і Л. Ренерей. Після перерви обидві дружини обмінялися голями, при чому капітан „Ч. Січі" М. Фарміга здобув свого третього голя зустрічі, яким встановив вислід дня 5:1. Після цієї перемоги „Ч. Січ займає друге місце в табелі гор з відношенням точок 22:0. Лідерові прем'єр дивізії, Гарфілд Італія до закінчення сезону залишилося зустріч з нашими футболістами. „Італія" має втрачені три точки. „Ч. Січ" має ще п'ять залеглих змагань. Склад „Ч. Січі": Гільґерс, Касіяненко, Паньків, І. Паливода, М. Заремба, Каздоба, Дуда, Лужняк, Ренерей, М. Фарміга. Д. Паливода, Л. Вільчак, О. Фарміга, Бутенко.

„Ч. Січ" (юнаки) — „Кеннеді" ФК (юнаки) 1 : 0, „Ч. Січ (новаки) — Юніон Бойс Клаб (новаки) 10 : 0.

„Ч. Січ" — Скелмерсдейл Юнайтед ФК, Англія

Ці великі міжнародні футбольні змагання відбудуться в п'ятницю, 28-го травня о год. 8-ій вечором на стадіоні Фарчерс Ґров в Юньйон Ню Джерзі. Суперниками українських футболістів будуть футболісти чолового аматорського клюбу з Англії — Скелмерсдейл Юнайтед. Скелмерсдейл Юнайтед, це старий клюб, заснований 1882 року, який виступає в 1-ій дивізії „Чешір Кавнті Футбол Ліґ", що існує в системі „Ляикешір - Ліверпуль Футбольної Асоціяції". В своїй історії цей футбольний клюб здобув собі славу одного з найкращих аматорських клюбів Англії. Доказом цього можуть послужити осяги Скелмерсдейл Юнайтед в останньому п'ятиріччі, в якому цей клюб в роках 1966-67 і 1970 - 71 був фіналістом гор за аматорську Чашу Англії, 1968 - 69 півфіналістом і в цьому ж сезоні здобув звання чемпіона 1-ї дивізії згаданої ліґи. Футболістам „Ч. Січі", що в цьому сезоні в системі Шейфер Ліґи і в грах за аматорську Чашу ЗСА мали поважні осяги, припало не легке, але почесне завдання зарепрезентувати український аматорський футбол в ЗСА у зустрічі з цим чоловим аматорським клюбом Англії. Треба сподіватися, що українське громадянство стейту Ню Джерзі і сусіднього Ню Йорку прибуде численно на цю важливу і історичну зустріч та таким чином піддержать своїх репрезентантів у цих престижевих змаганнях.

О. Твардовський

— O —

Відкриття футбольного сезону в Дітройті

В неділю 25-го квітня ц. р. почалися розгривки весняної рунди за мистецтво Мичіґенської Ліґи. До цих розгривок УСТ „Черник" виставив дружину, яка в змаганнях за першість здобула перемогу над С. К. Сербією 4:3 Ворота здобули: Ю. Гальний, Ю. Дацьків, Вовк, і В. Савка з карного удару.

В змаганнях у суботу 24-го квітня ц. р. доріст „Черника" виніс перемогу над Аллен Перк 2:1. Того самого дня СУМА Дітройт програв високо до юніорів Аллен Парк з вислідом 0:5.

В суботу 1-го травня ц. р. доріст „Черника" розгромив однолітків С.К. Дірборн 9:1.

В. Гринькiв

Загальні збори обрали нову Управу УАСТ „Леви" Чикаго

Чикаго, 4-го квітня. Річні Загальні Збори УАСТ „Леви", які відбулися в цю неділю у власній клюбовій домівці при 2363 Вест Чикаго Евню, обрали нову Управу, що її очолив на пості голови Володимир Голойда. До складу нової Управи поруч з ним були обрані Карло Малий — перший заступник голови, Ярослав Дикий — другий заступник голови, та організаційний референт, Аскольд Клюфас — кореспонденційний секретар, мгр Мирослав Турянський — рекордовий секретар і хронікар. Микола Остапчук — скарбник, Роман Б. Припхан, Лев Хома і Семен Ваталик — члени заступники, Іван Печенюк — адміністратор бари, Стефан Стадник — адміністратор домівки, Григорій Павлишин — заступник адміністратора домівки. Контрольна Комісія —Юрій Косачевич (голова), Зенон Шведик (заступник) і Володимир Галелюк. Товариський Суд — д-р Ілля Мула (голова), дир. Теодор Пилявка і мгр Євген Дачишин. Тому що дотеперішній пресовий референт Петро Головатий не погодився прийняти вибору на цей пост в Управі УАСТ „Леви", згадані збори рішили, що нова Управа кооптує нового референта преси і пропаґанди на 1971-ий рік.

Загальними зборами проводила президія в складі: інж. Орест Клюфас — предсідник, дир. Теодор Пилявка — заступник і Михайло Ольшанський — секретар. Протокол з попередніх загальних зборів, що його відчитав мгр Мирослав Турянський, прийнято одноголосно. Після того приступлено до звітування уступаючої Управи, Контрольної Комісії і Товариського суду в такому порядку:

Тому що загальний звід за 1970-ий рік був надрукований і розісланий раніше членам Управи, уступаючий голова Роман Б. Припхан подав лише доповнення до друкованого звіту. Він говорив, що бл. п. мгр Іван Красник залишив був спадок в сумі $2,000 на дім „Левів", та що цими грішми сплачено довг за меблі ззакуплені до спортової домівки. Потім відзначив він за працю деяких осіб, а зокрема інж. Ореста Клюфаса за його працю і заслуги для „Левів", дир. Ярослава Войнарівського за безплатну працю книговода, Миколу Остапчука за працю скарбника, та Лева Хому за проведення збірки для футбольної дружини УАСТ „Леви". Голова вичислив теж людей, які їздили з колядою та заколядували разом суму $1,400.00

Скарбник Т-ва Микола Остапчук подав фінансовий звіт та його сальдо $1,806.96 на 31-го березня 1971 року. Він теж згадав, що на потреби УАСТ „Леви" склала Окружна Управа Українського Народного Союзу дар в сумі $250.00. Після нього звітував інж. Орест Клюфас за свого сина Аскольда, кореспонденційного секретара Товариства. За Товариський Суд здав звіт дир. Теодор Пилявка. По звітах слідувала дискусія над звітами, вкінці якої Юрій Косачевич і імені Контрольної Комісії запропонував уділити уступаючій Управі абсолюторію, що й прийнято одноголосно. Нову Управу, Контрольну Комісію і Товариський суд обрали збори на пропозицію Номінаційної Комісії, в складі якої були: Юрій Косачевич, Володимир Голойда і Карло Малий.

Петро Головатий

58-РІЧНОГО ГЕНЕРАЛА КАРЛА ТУРНЕРА, який є вже у відставці, засуджено в Александрії, Вірджінія, на три роки тюрми за незаконне присвоєння зброї. Генерал Турнер був маршалом і провідним офіцером Армії ЗСА. Його судитимуть за ще одну провину — приховування справжніх заробітків, щоб не платити всіх податків.

ПОМЕР СВ. П. ІНЖ. ВІКТОР ДЯЧЕНКО

У Лейк Дженіва у Висконсин 26-го квітня 1971 р. помер св. п. Віктор Дяченко, інженер, полковник-командир дивізіону полку Чорних Запоріжців, військовий отаман Українського Вільного Козацтва і громадський діяч, народжений 27-го березня 1892 р. на Полтавщині. Похорон відбувся 28-го квітня 1971 р. на місцевому цвинтарі Овк Гілл. Похоронного обряду доконав протопресвітер о. Федір Білецький, декан Чикагівської округи.

„ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" ПРО ЧИТАНКИ МАРІЇ ДЕЙКО

Йорктон, Канада. — Пресовий орган українських Отців Редемптористів у Канаді, „Голос Спасителя", помістив у числі з травня ц. р., в „Додатку", що друкується як вкладка до журналу, статтю п-ні Л. Гаєвської-Деннс про шість підручників сл. п. проф. Марії Дейко. Авторка пише про підручники, починаючи від „Букваря" і закінчуючи читанкою для 6 - 7 клясів „Про що тирса шелестіла", що вчителі, навчаючи в школах за тими підручниками, не потребують ніякого плянування наперед чи програм, треба лише „розкласти матеріял читанки на години навчання в школі". В журналі сказано, що „з наступного навчального року наше шкільництво має повністю стати до навчання за читанками Марії Дейко".

„ПЕРЕПЕЛИЧКИ" ДЛЯ КАНАДІЙЦІВ

Вінніпеґ. — Музей „Мен енд Нейчер" — „Людина і Природа" запросив відомий молодечий ансамбль „Перепелички" виступити перед відвідувачами й вивести для канадійців українські „Гаґілки". Виступ відбувся в неділю 24 квітня напроти „Сиrі Голу" та зібрав багато оплесків і похвали українським виконавцям і традиціям. „Перепелички" в часі Великодня також виводили "Гаґілки", їх було показано через телевізію на каналі ч. 7. запрошення виступити перед Саме тому вони й дістали „Сиrі Голом".

Дитяче свято Лесі Українки

Монтреаль. — Святковий концерт на пошану Лесі Українки відбувся в залі Розмонт гайскул, заходами Об'єднання Українських Педагогів Канади і Ради Українських Шкіл Східньої епархії, під патронатом Відділу КУК. Участь взяли 10 Рідних Шкіл і 4 Курси Українознавства. Цікава програма охоплювала 16 точок, заповнена заля стоячи вітала оваціями наймолодшу сестру Лесі Українки, політичну еміґрантку і відому громадсько-культурну діячку п-і Ізидору Косач-Борисову, яка прибула на те свято із ЗСА і коротко промовляла до зібраних словами подяки. Дохід з імпрези розділено на цілі української культури, яку творила Леся Українка: 300 долярів на видання УВАН у ЗСА книжки Ольги Косач-Кривинюк про Лесю Українку, 200 дол. на ОПЛДМ ім. Л. Глібова в 25-ліття створення Об'єднання, 100 дол. на Шевченківську Фундацію Культури, і по 50 дол. для студентів та на допомогову службу в Мюнхені.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ______
Ім'я і прізвище: ______
Адреса: ______

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ______
Адреса: ______
______ Zip Code ______

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) ______ $2.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) ______ $3.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГОЛОШЕННЯ (виборчі кампанії) ______ $4.00

ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по ______ $3.00 за інч за кожного рода оголошення.

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту ______ $4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти ______ $6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 22-го ТРАВНЯ 1971 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ — 14 Відд. о год. 7-ій веч. в Січовій Домівці при 690 Sanford Ave. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — М. П. Отрок, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6557. Тарзан і його друзі йдуть до оселі ба- тузів

Я збитий з пантелику, Тарзане, як працюють уми цих дикунів! В одній хвилині вони хочуть вбити нас, а в наступній всміхаються!

Авторитет племінного вождя є щось найвище, сотнику Дикий Коте... якщо він достатечно сильний, щоб вживати його... як ось тепер є Вава!

Вождь Вава мав слабість мускулів, а не духа. Ми завдячуємо наше добре щастя лікуючим мужам Меду, які повернули Ваві його силу!

Гаразд! Сталося, як я сподівався, Тарзане! Я, Вава, можу привітати вождя бонґів Мамбі з приїздом до країни батузів... як приятеля батузів!